

ZAKON

O ZAPOSLOVANJU IN ZAVAROVANJU ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI (ZZZPB)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem zakonom se urejajo zaposlovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, upravljanje sistema ter način izvajanja strokovnih nalog na tem področju.

Zaposlovanje po tem zakonu obsega posredovanje zaposlitev, posredovanje dela, ukrepe za pospeševanje zaposlovanja in odpiranje novih ter ohranjanje produktivnih delovnih mest ter vse tiste dejavnosti, ki zagotavljajo pogoje za produktivno in svobodno izbrano zaposlitev, poklicni in strokovni razvoj ter uporabo delovnih sposobnosti posameznikov.

Z zavarovanjem za primer brezposelnosti se zavarovancem zagotavljajo pravice za čas, ko so brez svoje krivde ali proti svoji volji brez zaposlitve, in pravice v primeru, ko postane njihovo delo nepotrebno.

Kot dejavnost zaposlovanja se šteje tudi štipendiranje po tem zakonu.

Dejavnosti iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena so dejavnosti v javnem interesu in se opravljajo kot javna služba.

2. člen

Podjetja, zavodi, državni organi, banke in druge finančne organizacije, zavarovalne organizacije, zadruga ter druge pravne osebe (v nadaljnjem besedilu: organizacije), delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost in druge osebe (v nadaljnjem besedilu: delodajalci), družbenopolitična skupnost in delavci, zagotavljajo sredstva za dejavnost zaposlovanja in zagotavljanje pravic iz prejšnjega člena na način, ki ga določa zakon.

3. člen

Državni zbor Republike Slovenije na predlog Vlade Republike Slovenije sprejema politiko zaposlovanja in program za njeno izvajanje ter določa potreben obseg sredstev.

4. člen

Strokovne naloge, ki se nanašajo na zaposlovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti in izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja, opravlja Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod).

4.a člen

Zavod in centri za socialno delo morajo medsebojno sodelovati pri vključevanju brezposelnih oseb v aktivnosti in ukrepe aktivne politike zaposlovanja in sodelovati s pristojnim davčnim organom in drugimi državnimi organi ter izmenjavati osebne in druge podatke, ki jih vodijo v svojih zbirkah podatkov in so potrebni za uresničevanje pravic in obveznosti brezposelnih oseb po tem zakonu. Zavod in centri za socialno delo lahko oblikujejo enotno bazo podatkov za uresničevanje pravic po tem zakonu in po predpisih o socialnem varstvu.

Zavod in centri za socialno delo sodelujejo pri pridobivanju podatkov, potrebnih za odločanje o štipendijah.

Vrsto in način izmenjave podatkov iz prejšnjega odstavka določi minister, pristojen za delo. Vrsto in način izmenjave podatkov, ki jih vodijo in zbirajo davčni organi, določi minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance.

4.b člen

Temeljna pravica brezposelne osebe je vključitev v programe aktivne politike zaposlovanja z namenom povečanja zaposlitvenih možnosti.

Zavod ali druga pooblaščen organizacija najkasneje v dveh mesecih po prijavi brezposelnosti pripravi zaposlitveni načrt, ki je podlaga za vključitev brezposelne osebe v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Delodajalci so dolžni omogočiti prisotnost predstavnikov zavoda ali druge pooblaščen organizacije v postopku izbire brezposelnih oseb za prosta delovna mesta.

4.c člen

(Uradni list RS, št. 67-3229/2002)

(glej opombo (15))

Državljeni držav članic Evropske unije so v pravicah in dolžnostih, določenih s tem zakonom, izenačeni s slovenskimi državljani.

II. POSREDOVANJE ZAPOSILITEV IN POSREDOVANJE DELA

5. člen

Posredovanje zaposlitve po tem zakonu obsega strokovne in organizacijske naloge, opravljene s ciljem, da iskalec zaposlitve sklene delovno razmerje.

Posredovanje dela po tem zakonu obsega strokovne in organizacijske naloge, opravljene s ciljem, da se brezposelna ali druga oseba vključi v delo.

6. člen

Posredovanje zaposlitve in posredovanje dela izvaja zavod.

Ministrstvo, pristojno za delo, lahko s pogodbo o koncesiji pooblasti organizacijo oziroma delodajalca, ki izpolnjuje kadrovske, organizacijske in druge pogoje, da izvaja strokovne naloge posredovanja dela, posredovanja zaposlitve, posredovanja in zagotavljanja delovne sile, izdelavo zaposlitvenega načrta in izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja.

Sredstva, ustvarjena iz koncesijskih dajatev za posredovanje dela dijakom in študentom se namenijo za delovanje študentske organizacije univerze, samostojnega visokošolskega zavoda, lokalne skupnosti oziroma interesnih oblik povezovanja dijakov in študentov. Sredstva so namenjena za izvajanje programov interesnih in obštudijskih dejavnosti na področjih: kulture, izobraževanja, športa, tehnične kulture, mednarodnega sodelovanja, izpopolnjevanja študentov v tujini, raziskovalne dejavnosti in socialno - ekonomskega položaja dijakov in študentov.

Pooblaščen organizacija oziroma delodajalec je dolžna ministrstvu, pristojnemu za delo, dati poročilo o svojem delu in sproti javljati vse spremembe glede izpolnjevanja kadrovske, organizacijske in drugih pogojev, ki lahko vplivajo na spremembo ali prenehanje pooblastilnega razmerja.

Ministrstvo, pristojno za delo, določi pogoje, ki jih mora izpolnjevati pooblaščen organizacija oziroma delodajalec za izvajanje posredovanja dela ali posredovanja zaposlitve in višino stroškov, ki se priznajo organizaciji oziroma delodajalcu za posredovanje dela dijakom in študentom.

6.a člen

Pooblaščen organizacija oziroma delodajalec iz drugega odstavka prejšnjega člena ne more vpisati koncesijske dejavnosti v sodni register oziroma priglasiti začetka opravljanja dejavnosti, če ni sklenila koncesijske pogodbe. Vpis koncesijske dejavnosti v sodni register oziroma priglasitev začetka opravljanja dejavnosti brez koncesijske pogodbe je ničen.

7. člen

S posredovanjem zaposlitve, posredovanjem dela ter z objavljanjem ponudbe za zaposlitev in delo v tujini se lahko ukvarja samo zavod in druga z zakonom pooblaščen organizacija.

Z objavljanjem ponudb za delo in posredovanjem dela v tujini za študente pa se lahko ukvarja tudi študentska organizacija, če jo za to pooblasti ministrstvo, pristojno za delo.

8. člen

Za posredovanje zaposlitve in posredovanje dela zavod ne sme zahtevati plačila.

Za posredovanje zaposlitve in posredovanje dela pooblaščen organizacija ali delodajalec ne sme zahtevati plačila od iskalca zaposlitve oziroma dela.

9. člen

Organizacije oziroma delodajalci zaposlujejo delavce v sodelovanju z zavodom.

Organizacije in delodajalci morajo zavodu posredovati:

- prijavo prostega delovnega mesta in pogoje, ki jih mora izpolnjevati delavec za opravljanje del na tem delovnem mestu, najkasneje v osmih po sprejetju sklepa o potrebi po sklenitvi delovnega razmerja
- obvestilo o sklenitvi delovnega razmerja, najkasneje v osmih dneh od sklenitve delovnega razmerja
- obvestilo o potrebi po sklenitvi pogodbe o delu in o potrebi po opravljanju kratkotrajnih del, za katere se ne sklepa pogodba o delu po zakonu, najkasneje v osmih dneh po tem, ko potreba nastane
- obvestilo o ugotovitvi prenehanja potreb po delu zaradi nujnih operativnih razlogov v organizaciji oziroma pri delodajalcu
- poročilo o opravljenem delu preko polnega delovnega časa in poročilo o opravljenem občasnem ali začasnem delu (delo po pogodbi) do 15. januarja za preteklo leto
- kopijo pogodbe o delu ali avtorske pogodbe, najkasneje v osmih dneh po sklenitvi take pogodbe
- mesečne podatke o izplačilu po pogodbi iz prejšnje alineje.

10. člen

Organizacije in delodajalci morajo do 15. januarja za tekoče leto posredovati zavodu predvidene letne potrebe po kadrih, podatke o številu in strukturi delavcev, katerih delo ne bo več potrebno ter predvideni način njihovega razreševanja; tekoče potrebe in podatke pa posredujejo s spremembami letnih napovedi.

Organizacije in delodajalci morajo do 15. januarja posredovati zavodu podatke za skupen razpis kadrovske štípendij za naslednje šolsko leto.

11. člen

Ko zavod prejme prijavo prostega delovnega mesta, mora javno objaviti prosto delovno mesto ter izvesti vse potrebne postopke v zvezi s posredovanjem zaposlitve.

12. člen

Zavod lahko na podlagi prijave prostega delovnega mesta, brez predhodne javne objave, napoti osebo, ki išče zaposlitev dalj kot dve leti, v organizacijo oziroma k delodajalcu.

V primeru iz prejšnjega odstavka se lahko sklene delovno razmerje za določen čas.

13. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, predpiše način sporočanja podatkov iz 9. in 10. ter postopek iz 11. člena tega zakona.

III. ZAVAROVANJE ZA PRIMER BREZPOSELNOSTI

Obvezno zavarovanje

14. člen

Za primer brezposelnosti se obvezno zavarujejo delavci v delovnem razmerju.

Prostovoljno zavarovanje

15. člen

Za primer brezposelnosti se lahko zavarujejo:

- samostojni podjetniki, osebe, ki samostojno, z lastnim delom, kot edini in glavni poklic opravljajo pridobitno dejavnost (v nadaljnjem besedilu: samozaposlene osebe) in osebe, ki so lastniki gospodarskih družb, če niso zavarovani na drugi podlagi
- slovenski državljani v delovnem razmerju z delodajalcem v tuji državi, ki po vrnitvi v domovino ne morejo uveljavljati pravic za primer brezposelnosti na drugi podlagi in
- zakonci slovenskih državljanov, zaposlenih v tuji državi, če so bili pred odhodom v tujino v delovnem razmerju.

Osebe iz prejšnjega odstavka imajo enake pravice kot zavarovanci iz prejšnjega člena.

Brezposelne osebe

16. člen

Za brezposelno osebo se po tem zakonu šteje:

- oseba, ki ni v delovnem razmerju
- samozaposlena oseba, katere dobiček iz dejavnosti, ki je ugotovljen brez upoštevanja znižanj in davčnih olajšav v skladu s predpisi o dohodnini in povečan za obračunane obvezne prispevke za socialno varnost, ni presegal zneska zjamčenega nadomestila plače in lastnik ali solastnik gospodarskih družb, ki ni zavarovan na drugi podlagi, in v katerih dobiček, zmanjšan za plačane prispevke za obvezno socialno zavarovanje, v zadnjem koledarskem letu pred nastankom brezposelnosti ni presegal zneska zjamčenega nadomestila plače
- lastnik, zakupnik, najemnik ali drug uporabnik kmetijskega ali gozdnega zemljišča s katastrskim dohodkom do višine, ki je določena kot podlaga za vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- oseba, ki ni upokojenec, študent, dijak, vajenec ali udeleženec izobraževanja v skladu s 53.b členom tega zakona in je:
 - o zmožna za delo
 - o prijavljena pri zavodu
 - o na razpolago za zaposlitev
 - o aktivni iskalec zaposlitve.

Ne glede na določilo prejšnjega odstavka se za brezposelno osebo šteje oseba, ki je bila do nastanka brezposelnosti v delovnem razmerju in hkrati samozaposlena oseba, če njen dobiček iz dejavnosti, ki je ugotovljen brez upoštevanja znižanj in davčnih olajšav v skladu s predpisi o dohodnini in z upoštevanjem obračunanih obveznih prispevkov, ni presegal zneska zjamčenega nadomestila plače v zadnjem koledarskem letu pred nastankom brezposelnosti. Za zavarovanca se po tem zakonu šteje brezposelna oseba, ki je bila pred nastankom brezposelnosti obvezno ali prostovoljno zavarovana za primer brezposelnosti in ima na tej podlagi pravico do denarnih prejemkov po tem zakonu.

16.a člen

Za brezposelno osebo po tem zakonu se ne šteje oseba, ki ji je prenehalo delovno razmerje:

- zaradi poteka ali prekinitve individualne pogodbe o zaposlitvi in je prejela ali bo prejela odškodnino oziroma odpravnino zaradi prenehanja delovnega razmerja oziroma prekinitve pogodbe o zaposlitvi
- pa zaradi konkurenčne prepovedi po pogodbi o zaposlitvi prejema ali bo prejela nadomestilo zaradi konkurenčne prepovedi.

Osebe iz prve alineje prejšnjega odstavka nimajo statusa brezposelne osebe toliko mesecev, kolikor mesečnih plač odškodnine ali odpravnine so prejele zaradi prenehanja delovnega razmerja, osebe iz druge alineje pa toliko časa, kolikor časa prejema nadomestilo zaradi konkurenčne prepovedi.

Pravice iz zavarovanja

17. člen

Pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti po tem zakonu so:

- denarno nadomestilo
- denarna pomoč

Črtana (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(- priprava za zaposlitev;)

- povračilo prevoznih in selitvenih stroškov

Črtana (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(- pravice delavcev, katerih delo postane nepotrebno;)

- pravica do zdravstvenega varstva in pravica do pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Pravici iz zadnje alineje prejšnjega odstavka se uresničujeta po predpisih, ki urejajo ti področji.

Pogoji za pridobitev pravic iz zavarovanja

17.a člen

Zavarovanec lahko uveljavi pravico do denarnega nadomestila, če:

- je bil pred nastankom brezposelnosti zavarovan za primer brezposelnosti in
- zanj ni na voljo ustrezne zaposlitve.

Zavarovanec ohrani pravico do denarnega nadomestila, če:

- je na razpolago za zaposlitev
- zanj ni na voljo ustrezne zaposlitve

- zanj po preteku polovice časa, v katerem je upravičen do denarnega nadomestila, ni na voljo primerne zaposlitve
- aktivno išče zaposlitev
- ni na voljo ustreznega programa aktivne politike zaposlovanja
- prebiva v Republiki Sloveniji, razen če mednarodni akt ne določa drugače; v času, ko zavarovanec ne prebiva v Republiki Sloveniji, mu pravica do denarnega nadomestila miruje.

17.b člen

Brezposelna oseba je zmožna za delo, če je stara več kot petnajst let in ne več, kot je po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pogoj za pridobitev pokojnine za najnižjo zavarovalno dobo ter izpolnjuje splošne zdravstvene pogoje.

Pravice po tem zakonu ima tudi brezposelna oseba, ki je ob nastanku ali med brezposelnostjo bila ali postala nezmožna za delo iz zdravstvenih razlogov.

Zavod zagotavlja pravice brezposelnim osebam iz prejšnjega odstavka enako obdobje, kot izplačujejo delodajalci nadomestila plače med začasno zadržanostjo z dela zaradi bolezni ali poškodbe po predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Po izteku tega časa se nadomestilo v višini zadnjega izplačanega denarnega prejema po tem zakonu zagotavlja iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja.

Nezmožnost za delo iz zdravstvenih razlogov ugotavlja zdravnik, ki ga v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo, imenuje minister, pristojen za delo.

17.c člen

Brezposelna oseba je na razpolago za zaposlitev, če je dosegljiva zavodu vsak delovni dan tri ure dnevno na naslovu prebivališča ali na naslovu, za katerega se dogovori z zavodom. Čas dosegljivosti določi zavod.

Brezposelna oseba ima pravico biti odsotna zaradi osebnih razlogov ali zaradi drugega utemeljenega razloga do 18 delovnih dni v enem letu, o čemer se mora najmanj osem dni pred pričetkom odsotnosti dogovoriti z zavodom, sicer se šteje, da ni na razpolago. Brezposelna oseba ima pravico biti tri dni odsotna z naslova, za katerega se je dogovorila z zavodom, v primeru smrti zakonca, staršev ali otrok. V teh primerih ali v primeru nenadne bolezni mora obvestiti zavod in mu predložiti ustrezno dokumentacijo v roku tri dni po prenehanju razloga za odsotnost.

V času vključitve v program aktivne politike zaposlovanja se šteje, da je brezposelna oseba na razpolago. Šteje se, da je brezposelna oseba na razpolago tudi v času, ko je po napotilu ali s soglasjem zavoda odsotna zaradi opravljanja ustreznega ali primernega začasnega ali občasnega dela ali iskanja zaposlitve.

17.č člen

Ustrezna zaposlitev po tem zakonu je zaposlitev:

- z delovnim razmerjem za nedoločen ali določen čas

- ki ustreza razvrstitvi delovnega mesta v tarifni razred ustrezne kolektivne pogodbe, na katerega je bila oseba razporejena večino časa zadnjih dvanajst mesecev pred nastankom brezposelnosti
- ki ustreza stopnji in vrsti dokončane poklicne izobrazbe brezposelne osebe, ki išče zaposlitev prvič ali po prekinitvi zaposlitve za najmanj dve leti
- na delovnem mestu, ki je oddaljeno od kraja prebivanja brezposelne osebe do delovnega mesta do eno uro vožnje v eno smer z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca.

Skupni čas odsotnosti brezposelne osebe z doma zaradi dela in prevoza na delo ne sme trajati več kot enajst ur.

17.d člen

Primerna zaposlitev po tem zakonu je zaposlitev, pri kateri so izpolnjeni pogoji iz prve alineje prvega odstavka prejšnjega člena, in ki ustreza razvrstitvi delovnega mesta do ene stopnje nižjega tarifnega razreda ustrezne kolektivne pogodbe, na katerega je bila oseba razporejena večino časa zadnjih dvanajst mesecev pred nastankom brezposelnosti.

Primerna je tudi zaposlitev iz prejšnjega člena, ki je toliko oddaljena od kraja prebivanja brezposelne osebe, da je potreben prevoz do delovnega mesta do eno uro in pol vožnje z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca v eno smer ali če ji je zagotovljeno bivanje v drugem kraju. Za brezposelno osebo, ki živi sama v skupnem gospodinjstvu z otrokom, starim do petnajst let, je primerna oddaljenost do ene ure vožnje na delo z javnim prevoznim sredstvom ali z organiziranim prevozom delodajalca od kraja prebivanja do delovnega mesta v eno smer.

Skupni čas odsotnosti brezposelne osebe z doma zaradi dela in prevoza na delo ne sme trajati več kot enajst ur.

Brezposelni osebi se lahko ponudi primerna zaposlitev po polovici časa, v katerem je upravičena do denarnega nadomestila, in če ni brezposelnih oseb, za katere bi bila taka zaposlitev ustrezna.

Brezposelni osebi, ki je sprejela primerno zaposlitev in je v 18 mesecih po sprejemu primerne zaposlitve ponovno postala brezposelna oseba, se ponudi zaposlitev, ki je bila ustrezna pred sprejemom primerne zaposlitve. Če to ni možno, se ji lahko po polovici časa, v katerem je upravičena do denarnega nadomestila, ponudi zaposlitev, ki je bila primerna preden je ponovno postala brezposelna oseba.

17.e člen

Oddaljenost dela od kraja prebivališča brezposelne osebe ne vpliva na določitev ustrezne ali primerne zaposlitve, če se pretežni del dejavnosti opravlja zunaj poslovnih prostorov delodajalca (npr.: gradbeništvo, promet in zveze, montažna dela), ali če gre za tehnološko povezano dejavnost, ki se opravlja zunaj sedeža delodajalca.

17.f člen

Če razvrstitev delovnega mesta v tarifni razred ustrezne kolektivne pogodbe ni razvidna iz pogodbe o zaposlitvi iz 17.č in 17.d člena tega zakona, določi razvrstitev v tarifni razred zavod ob upoštevanju določil ustrezne kolektivne pogodbe in glede na delovno mesto, na katerega je bila brezposelna oseba razporejena večino časa zadnjih dvanajst mesecev pred nastankom brezposelnosti.

17.g člen

Aktivno iskanje zaposlitve po tem zakonu obsega:

- pismene prijave na objavljeno ustrezno zaposlitev, po štirih mesecih brezposelnosti pa na primerno zaposlitev
- prijavo pri izvajalcih posredovanja dela in zaposlitve, ki iščejo delavce v kraju prebivanja brezposelne osebe ali v drugem kraju, ki je od kraja prebivanja brezposelne osebe oddaljen do ene ure vožnje z javnim prevoznim sredstvom v eno smer.

Brezposelna oseba ni dolžna aktivno iskati zaposlitve v času, ko je vključena v programe aktivne politike zaposlovanja, razen če je to drugače določeno v zaposlitvenem načrtu.

Brezposelna oseba mora predložiti zavodu dokazila o aktivnem iskanju zaposlitve najmanj enkrat mesečno za pretekli mesec, če želi povračilo stroškov za aktivno iskanje zaposlitve.

Zavod lahko kadarkoli zahteva od zavarovanca, ki prejema denarno nadomestilo, dokazila o aktivnem iskanju zaposlitve. Zavod opravi razvrstitev delovnega mesta v tarifni razred za poslovodstvo, člane uprave gospodarskih družb in za voljene ter imenovane funkcionarje glede na njihovo stopnjo izobrazbe.

17.h člen

Natančnejša pravila kdaj se šteje, da je brezposelna oseba na razpolago, za določanje ustrezne in primerne zaposlitve, kaj se šteje za aktivno iskanje dela, kateri so stroški, ki se priznajo za aktivno iskanje zaposlitve iz prejšnjega člena ter natančnejše kriterije, način in čas prenehanja pravice do denarnih prejemkov, določi minister, pristojen za delo, na predlog upravnega odbora zavoda.

Denarno nadomestilo

18. člen

Pravico do denarnega nadomestila lahko ob izpolnjevanju splošnih pogojev iz 17.a člena tega zakona uveljavi zavarovanec, katerega delovno razmerje pred prenehanjem pri enem ali več delodajalcih je trajalo vsaj 12 mesecev v zadnjih 18 mesecih.

Zavarovanec, ki je po pogodbi o zaposlitvi za določen čas opravljal sezonsko delo, ima pravico do denarnega nadomestila, če ima po preračunu ur v delovne dni s polnim delovnim časom najmanj 12 mesecev zavarovalne dobe v zadnjih 18 mesecih pred nastankom brezposelnosti.

19. člen

Obveznost uskladitve z določbami zakona o delovnih razmerjih (ZDR) (Uradni list RS, št. 42-2006/2002)

(glej opombo (14))

Pravice do denarnega nadomestila ne more uveljaviti zavarovanec, ki mu je prenehalo delovno razmerje:

- na podlagi pisne izjave ali pisnega sporazuma s pooblaščenim organom organizacije oziroma delodajalcem
- zaradi ugotovitve, da nima zmožnosti za opravljanje del delovnega mesta, na katero je bil razporejen, ali če ni dosegal pričakovanih rezultatov dela in ni sprejel razporeditve na drugo delovno mesto
- zaradi neopravičene odsotnosti z dela pet delovnih dni zaporedoma
- zaradi sklenitve delovnega razmerja v nasprotju z zakonom, splošnim aktom oziroma kolektivno pogodbo, če so okoliščine za tako sklenitev na strani delavca
- zaradi zamolčanja ali dajanja neresničnih podatkov, ki so pomembni za opravljanje del in nalog, zaradi katerih je bilo sklenjeno delovno razmerje
- zaradi odklonitve razporeditve na drugo delovno mesto ali v drugo organizacijo, skladno z določili zakona
- ker je v primeru začasnega prenehanja potreb po delu delavca zaradi nujnih operativnih razlogov neopravičeno odklonil eno od pravic iz 30. člena zakona o delovnih razmerjih
- zaradi odklonitve prekvalifikacije oziroma dokvalifikacije ali dela s skrajšanim delovnim časom iz druge ali tretje alineje prvega odstavka 36.a člena zakona o delovnih razmerjih v primeru ugotovitve presežka delavcev
- zaradi odklonitve napotitve na usposabljanje ali na izobraževanje
- zaradi izrečenega disciplinskega ukrepa prenehanja delovnega razmerja, razen v primerih, ko inšpektor za delo s sklepom ugotovi kršitev pravic delavca v disciplinskem postopku, delavec pa uveljavlja sodno varstvo v skladu z zakonom
- zaradi popolne nezmožnosti za delo

Črtana (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)
(glej opombo (11))

(- zaradi izrabe pravice do izplačila denarnega nadomestila v enkratnem znesku, za obdobje za katerega mu je bilo izplačano,)

- zaradi odpovedi delodajalca, ker je huje kršil delovne obveznosti, ki so navedene v predpisih oziroma v kolektivni pogodbi, ali ker je s svojim ravnanjem namerno ali iz velike malomarnosti poškodoval premoženje delodajalca ali premoženje drugih oseb
- zaradi odpusta z dela, če je bil zaloten pri storitvi kaznivega dejanja na delu ali v zvezi z delom, ki se preganja po uradni dolžnosti
- z njegovim pisnim soglasjem v primeru, ko je po zakonu, kolektivni pogodbi ali pogodbi o zaposlitvi za prenehanje delovnega razmerja potrebno soglasje delavca in je bil s strani organizacije oziroma delodajalca vnaprej pisno opozorjen na posledice danega soglasja
- v nasprotju z zakonom, kolektivno pogodbo ali splošnim aktom organizacije oziroma delodajalca, če ne uveljavlja varstva pravic v organizaciji oziroma pri delodajalcu in ne zahteva sodnega varstva v skladu z zakonom
- zaradi neopravljenega pripravniškega izpita, če je bil ta predpisan
- zaradi nastopa prestajanja zaporne kazni nad šest mesecev.

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Prav tako ne more uveljaviti pravice do denarnega nadomestila zavarovanec, ki izpolnjuje pogoje za upokojitev, razen tisti, ki izpolnjuje pogoje za predčasno upokojitev.)

V primeru prenehanja delovnega razmerja iz prve alineje prejšnjega odstavka lahko zavarovanec uveljavi pravico do denarnega nadomestila, če je do prenehanja prišlo zaradi zaposlitve delavčevega zakonca ali osebe, s katero ta živi v zunajzakonski zvezi in je po predpisih o zakonski zvezi izenačena z zakonsko zvezo, v drugem kraju, ki je od kraja prebivanja zavarovanca oddaljen več kot eno uro vožnje v eno smer z javnim prevoznim sredstvom.

19.a člen

Zavarovanec lahko uveljavi pravico do denarnega nadomestila, če prekine oziroma razveže delovno razmerje v primeru, ko inšpektor za delo na njegov predlog predhodno ugotovi, da mu delodajalec najmanj tri ali več mesecev zaporedoma ni izplačal plače iz pogodbe o zaposlitvi oziroma kolektivne pogodbe, ki velja za delodajalca, pri katerem je zaposlen ali mu v zadnjem letu ni izplačal najmanj devet plač iz pogodbe o zaposlitvi oziroma kolektivne pogodbe, ki velja za delodajalca, pri katerem je zaposlen.

Zavarovanec lahko prekine ali razveže delovno razmerje iz prejšnjega odstavka, če delodajalec v enem mesecu po vročitvi odločbe inšpektorja za delo ni izplačal zaostalih plač.

O predlogu zavarovanca in o svoji odločbi je inšpektor za delo dolžan nemudoma obvestiti zavod in pristojen center za socialno delo. Inšpektor za delo je v svoji odločbi dolžan opozoriti na roke, v katerih je zavarovanec dolžan uveljaviti pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti.

19.b člen

Zavarovanec ne more uveljaviti pravic iz prejšnjega člena, če odkloni ustrezno zaposlitev ali vključitev v program aktivne politike zaposlovanja, ki mu ga ponudi zavod na podlagi obvestila iz zadnjega odstavka prejšnjega člena.

19.c člen

V primeru prekinitve oziroma razveze delovnega razmerja iz 19.a člena tega zakona ima zavarovanec pravico do odpravnine pod pogoji, ki jih določajo predpisi o delovnih razmerjih za presežne delavce.

Zavarovanec pridobi pravico do denarnega nadomestila na podlagi 19.a člena tega zakona, ko prične postopek za izterjavo odpravnine in neizplačane plače, razen če do odpravnine ni upravičen.

Zavod nudi zavarovancu brezplačno strokovno pomoč za pričetek postopka za izterjavo odpravnine oziroma neizplačane plače ali pa na podlagi njegovega pooblastila ter v njegovem imenu in na njegov račun sam prične postopek za izterjavo odpravnine oziroma neizplačane plače.

Osnova za denarno nadomestilo

20. člen

Osnova za odmero denarnega nadomestila je povprečna mesečna plača zavarovanca, ki jo je prejemal v dvanajstih mesecih pred nastankom brezposelnosti.

Če je zavarovanec prejemal nadomestilo plače v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, zdravstvenem zavarovanju ali pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ali če ni prejemal plače, se v osnovo za odmero denarnega nadomestila za brezposelnost upošteva osnovna plača, povečana za dodatek na delovno dobo, ki bi jo upravičenec prejel, če bi delal.

Višina denarnega nadomestila

21. člen

Denarno nadomestilo zavarovanca znaša prve tri mesece prejemanja 70 %, v naslednjih mesecih pa 60 % od osnove iz prejšnjega člena. Od odmerjenega

nadomestila se obračuna prispevke po stopnjah, določenih s predpisi o prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zaposlovanje.

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje se plačuje Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, prispevek za zdravstveno varstvo pa Zavodu za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije.

Denarno nadomestilo ne sme biti nižje od 100% zjamčene plače po zakonu, zmanjšane za davke in prispevke, ki se obračunavajo od zjamčene plače in ne višje od trikratnika tako določenega najnižjega nadomestila.

22. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 71-2575/1993)

(glej opombo (7))

(Zavarovancu, ki uveljavi pravico do denarnega nadomestila, pripada denarni dodatek za vsakega nepreskrbljenega družinskega člana, ki ga preživlja, če njegovi dohodki skupaj z dohodki družinskih članov na osebo v zadnjih treh mesecih pred uveljavitvijo pravice ne presegajo 80 % zjamčenega osebnega dohodka po zakonu.

Za vsakega družinskega člana zavarovanca, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka, pripada 10 % od zjamčenega osebnega dohodka po zakonu, zmanjšanega za davke in prispevke, ki se obračunavajo od zjamčenega osebnega dohodka, pri čemer skupna višina dodatka iz prejšnjega odstavka ne sme presegati 50 % zjamčenega osebnega dohodka po zakonu.)

23. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 71-2575/1993)

(glej opombo (7))

(Za družinske člane zavarovanca se po tem zakonu štejejo zakonec oziroma oseba, ki živi z njim v življenjski skupnosti, ki se po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačuje z zakonsko zvezo, in otroci, posvojenci ter pastorki, dokler so jih starši dolžni preživljati ter starši oziroma posvojitelji, ki jih zavarovanec preživlja, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje.)

24. člen

Denarno nadomestilo se usklajuje tako, kot se usklajujejo plače po kolektivni pogodbi za gospodarstvo. O uskladitvah odloča upravni odbor zavoda.

Čas trajanja pravice do denarnega nadomestila

25. člen

Pravica do denarnega nadomestila lahko traja najdlje:

- 3 mesece za zavarovanje od 1 do 5 let
- 6 mesecev za zavarovanje od 5 do 15 let
- 9 mesecev za zavarovanje od 15 do 25 let
- 12 mesecev za zavarovanje nad 25 let
- 18 mesecev za zavarovance, starejše od 50 let in za zavarovanje nad 25 let
- 24 mesecev za zavarovance, starejše od 55 let in za zavarovanje nad 25 let.

V zavarovanje iz prejšnjega odstavka se ne upošteva čas, ko je bila brezposelna oseba vključena v javna dela.

25.a člen

Zavarovancu, ki mu je prenehala pravica do denarnega nadomestila, ker jo je v celoti izkoristil, se pri ponovnem uveljavljanju te pravice v čas zavarovanja ne všteva čas, ko je bil zaposlen pred zadnjim prejemanjem denarnega nadomestila in čas prejemanja denarnega nadomestila.

Ne glede na prejšnji odstavek se zavarovancu, ki je starejši od 50 let ter ima najmanj 25 let zavarovanja, pri ponovnem uveljavljanju pravice do denarnega nadomestila v čas zavarovanja všteva celotni čas, ko je bil zavarovan, vključno s časom prejemanja denarnega nadomestila.

Zavarovanec, ki pravice do denarnega nadomestila ni v celoti izkoristil, lahko to pravico izkoristi v preostalem delu pri njenem ponovnem uveljavljanju. Če zavarovanec denarno nadomestilo ponovno uveljavlja v 24 mesecih po zadnjem prejemanju denarnega nadomestila, mu pripada denarno nadomestilo v višini zadnjega izplačanega denarnega nadomestila, sicer pa se denarno nadomestilo odmeri v skladu z 20. členom tega zakona.

26. člen

Zavarovancu, ki je državljan Republike Slovenije in zavarovancu, ki je tujec in ima dovoljenje za stalno prebivanje ter osebno delovno dovoljenje za nedoločen čas, in mu po izteku denarnega nadomestila do izpolnitve pogojev za upokojitev manjka največ tri leta ter je brezposelna oseba, plačuje zavod prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Osnova za plačilo prispevka iz prejšnjega odstavka je zadnje denarno nadomestilo, ki ga je prejel zavarovanec in se usklajuje enako kot druge pravice po tem zakonu.

Črtano celotno podpoglavje (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

Izplačilo denarnega nadomestila v enkratnem znesku

27. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Zavarovancu, ki je izpolnil pravico do denarnega nadomestila, se denarno nadomestilo lahko izplača v enkratnem znesku, če s temi sredstvi rešuje svoje nadaljnje delovno angažiranje tako, da vloži sredstva v materialno osnovo dela.

Zavarovanec, ki uveljavlja pravico do izplačila denarnega nadomestila v enkratnem znesku, mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- da na podlagi vloženih sredstev denarnega nadomestila sklene delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom
- da ustanovi podjetje, ali postane solastnik podjetja in se v njem zaposli
- da začne izvajati obrtno ali drugo dejavnost z zasebnim delom
- da je zadnje delovno razmerje trajalo neprekinjeno najmanj tri mesece pri isti organizaciji oziroma delodajalcu.

Medsebojne pravice in obveznosti iz tega člena uredita zavod in zavarovanec s pogodbo. V pogodbi se lahko dogovorita, da se zavarovancu, ki ni mogel izpolniti pogojev iz druge ali tretje alineje prejšnjega odstavka v prvem mesecu po izplačilu denarnega nadomestila v enkratnem znesku, plačajo prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, najdalj še za tri mesece.

Zavarovanec, ki je uveljavil pravico do enkratnega izplačila denarnega nadomestila po drugem odstavku, ne more uveljavljati pravic za primer brezposelnosti toliko časa, za kolikor mu je bila priznana pravica do denarnega nadomestila.)

28. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Denarno nadomestilo se lahko izplača v enkratnem znesku tudi za zavarovanca, ki izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila, če zavod na tej podlagi zagotovi zavarovancu sklenitev delovnega razmerja za nedoločen čas na delovnem mestu, ki ustreza njegovi strokovni izobrazbi, znanju oziroma zmožnostim.

Če zavarovanec, ki izpolnjuje pogoje za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila, neupravičeno odkloni ponujeno zaposlitev iz prejšnjega odstavka, mu pravica do denarnega nadomestila preneha.

Če zavarovancu, ki je sklenil delovno razmerje po prvem odstavku, delovno razmerje preneha, ne more uveljaviti denarnega nadomestila toliko časa, za kolikor mu je bilo izplačano denarno nadomestilo v enkratnem znesku, razen če mu je delovno razmerje prenehalo zaradi stečaja ali redne likvidacije oziroma iz razlogov, ki niso na njegovi strani.

Organizacija oziroma delodajalec in zavod uredita medsebojne pravice in obveznosti, ki izhajajo iz izplačila denarnega nadomestila po prvem odstavku, s pogodbo.

Zavod ima v primeru, da je v organizaciji oziroma pri delodajalcu uveden stečaj, izločitveno pravico v stečajnem postopku po zakonu za sredstva, ki jih je vložil v skladu s prvim odstavkom tega člena.)

29. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Denarno nadomestilo, izplačano v enkratnem znesku na podlagi 27. člena, vloženo v materialno osnovo dela, se lahko šteje za delniški ali lastniški vložek delavca.

Značaj vložka opredelita organizacija oziroma delodajalec in delavec s pogodbo.)

30. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Zavarovanec, ki je uveljavil pravico do izplačila denarnega nadomestila po drugem odstavku 27. člena tega zakona mora zavodu vrniti dobljena sredstva v revalorizirani

višini, če po svoji volji ali krivdi ni izvedel predvidenih aktivnosti in si s sredstvi ni zagotovil novega dela.

Organizacija, v katero je zavarovanec vložil sredstva iz prve alineje drugega odstavka 27. člena tega zakona, mora delavcu vrniti vložena sredstva v revalorizirani višini, če mu preneha delovno razmerje iz razlogov, ki niso na njegovi strani, pred pretekom obdobja, za katero mu je bilo izplačano denarno nadomestilo v enkratnem znesku, razen v primeru, ko gre za delniški ali lastniški vložek zavarovanca glede katerega sta se organizacija in zavarovanec s pogodbo dogovorila drugače.

Organizacija oziroma delodajalec, kateremu so bila dodeljena sredstva po 28. členu tega zakona, mora zavodu vrniti dobljena sredstva v revalorizirani višini, če zavarovancu, za katerega je sredstva prejel, preneha delovno razmerje iz razlogov, ki niso na njegovi strani, pred potekom roka, za katerega bi zavarovanec z mesečnimi izplačili prejemal denarno nadomestilo.)

Roki za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila

31. člen

Denarno nadomestilo gre zavarovancu od prvega dne, ko mu preneha delovno razmerje, če se prijavi zavodu in vloži zahtevo za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila v 30 dneh po prenehanju delovnega razmerja. Če uveljavlja denarno nadomestilo po tem roku se zavarovancu skupna dolžina prejemanja denarnega nadomestila zmanjša za čas prekoračitve roka, računajoč od 31. dneva prenehanja delovnega razmerja dalje do vložitve zahteve.

Rok iz prejšnjega odstavka ne teče v času:

- bolezni
- porodniškega dopusta
- vojaške dolžnosti ter izvajanja nalog oziroma usposabljanja za zaščito in reševanje na poziv pristojnega organa
- prestajanja pripora oziroma zaporne kazni ali vzgojnega ali varstvenega ukrepa do šest mesecev.

Zavarovanec se mora zavodu prijaviti v roku osem dni po prenehanju razlogov iz prejšnjega odstavka.

V primeru iz drugega odstavka tega člena gre zavarovancu denarno nadomestilo od prvega dne po prenehanju razlogov iz drugega odstavka tega člena.

Zavarovanec ne more uveljavljati pravice do denarnega nadomestila po preteku 60 dni po prenehanju delovnega razmerja oziroma po preteku roka 30 dni po prenehanju razlogov iz drugega odstavka tega člena.

Če je zavarovancu prenehalo delovno razmerje zaradi nujnih operativnih razlogov in se je z organizacijo oziroma z delodajalcem sporazumel o skrajšanju odpovednega

roka v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, se mu denarno nadomestilo začne izplačevati po preteku odpovednega roka, določenega z zakonom.

Razlogi za prenehanje pravice do denarnega nadomestila

32. člen

Zavarovancu preneha pravica do denarnega nadomestila, če:

- sklene pogodbo o zaposlitvi za delo s polnim delovnim časom
- postane samozaposlena oseba
- izpolni pogoje za pridobitev predčasne ali starostne ali invalidske pokojnine ali uveljavi pravico do družinske pokojnine
- dopolni starost, ki je po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pogoj za pridobitev pokojnine za najnižjo zavarovalno dobo
- se sam odjavi iz evidence brezposelnih oseb
- odkloni ustrezno zaposlitev, ali s svojim ravnanjem povzroči odklonitev zaposlitve s strani delodajalca ali odkloni ustrezno začasno ali občasno plačano delo
- brez upravičenih razlogov odkloni neplačano začasno delo v primerih višje sile (poplava, potres in podobno)
- brez upravičenih razlogov odkloni vključitev v program aktivne politike zaposlovanja
- ne išče aktivno zaposlitve
- ni na razpolago
- je dal neresnične podatke o izpolnjevanju pogojev za pridobitev denarnega nadomestila
- nastopi prestajanje zaporne kazni šest ali več mesecev
- krši obveznosti, sprejete s pogodbo o vključitvi v program aktivne politike zaposlovanja
- se ugotovi, da samozaposlena oseba ali lastnik oziroma solastnik gospodarskih družb v času uživanja denarnega nadomestila dosega dobiček iz dejavnosti in druge obdavčljive dohodke, ki dosegajo najmanj višino zjamčenega nadomestila plače
- je ugotovljeno, da dela ali je zaposlen na črno
- ga zavod preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb.

Šteje se, da je zavarovanec zaposlen na črno, če opravlja delo za delodajalca brez ustrezne pogodbe o zaposlitvi. Šteje se, da zavarovanec dela na črno, če opravlja delo kot samozaposlena oseba brez registracije oziroma, če opravlja delo v dejavnosti, za katero pravna ali fizična oseba ni registrirana.

Zavod mora o zavarovancu, ki mu je prenehala pravica do denarnega nadomestila ter o razlogih za to, obvestiti pristojni center za socialno delo.

32.a člen

Denarno nadomestilo se za dobo dveh mesecev zniža za 50%, če zavarovanec odkloni primerno zaposlitev.

Denarno nadomestilo se za dobo dveh mesecev zniža za 30%, če zavarovanec odkloni:

- primerno začasno ali občasno plačano delo
- začasno ali občasno humanitarno ali drugo podobno neplačano primerno delo, ki traja največ 64 ur mesečno in ga organizira javni zavod ali v dogovoru z zavodom neprofitna nevladna organizacija.

V primeru iz prejšnjih dveh odstavkov ne velja določba o višini najnižjega denarnega nadomestila.

V primerih iz drugega odstavka tega člena je zavarovanec upravičen do prevoznih stroškov z javnim prevoznim sredstvom in do stroškov prehrane.

33. člen

Pravica do denarnega nadomestila miruje v času:

- služenja vojaškega roka ali opravljanja nadomestne civilne službe
- pripora in prestajanja zaporne kazni ali vzgojnega ali varstvenega ukrepa do šest mesecev
- sklenitve delovnega razmerja za polni delovni čas in določen čas, krajši od dvanajst mesecev
- vključitve v izobraževalni program v skladu z 53.b členom tega zakona
- prejetja starševskega nadomestila
- nezmožnosti za delo iz zdravstvenih razlogov v času, ko na podlagi tretjega odstavka 17.b člena tega zakona prejema nadomestilo iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja
- vključitve v program javnih del
- ko ne prebiva v Republiki Sloveniji, razen, če mednarodni akt ne določa drugače.

Zavarovanec, ki se v primerih iz prejšnjega odstavka v 8 dneh po prenehanju razloga za mirovanje prijavi na zavodu, ima pravico do denarnega nadomestila za preostali čas upravičenosti do denarnega nadomestila, sicer ga zavod preneha voditi v evidenci brezposelnih oseb.

33.a člen

Zavarovanec, ki išče zaposlitev s polnim delovnim časom in sklene pogodbo o zaposlitvi s krajšim delovnim časom od polnega, vendar ne več kot polovico polnega delovnega časa, ima pravico do denarnega nadomestila za preostali čas upravičenosti do denarnega nadomestila.

33.b člen

Zavarovanec lahko pridobiva dodatne dohodke z vednostjo zavoda. Če je zavarovanec dodatne dohodke pridobival pred nastankom brezposelnosti in jih prejema tudi po nastanku brezposelnosti, mora o tem obvestiti zavod ob prijavi v register brezposelnih oseb.

O vseh izplačanih dodatnih dohodkih mora zavarovanec obveščati zavod enkrat mesečno za pretekli mesec.

Denarno nadomestilo se v primeru iz prvega in drugega odstavka tega člena zniža za 50% dodatnega dohodka v naslednjem mesecu po izplačilu dohodkov, razen če je dodatni dohodek nižji od 10.000 tolarjev.

Zavarovancu, ki vzdržuje enega ali več otrok do 18. leta starosti oziroma otroke, ki se redno šolajo, se denarno nadomestilo za vsakega otroka poveča za 10% polnega zneska denarnega nadomestila, ki bi mu pripadalo, če ne bi ustvaril dodatnega dohodka, vendar največ do polnega zneska denarnega nadomestila.

Dodatni dohodki, ki so bili izplačani za več mesecev, se razdelijo na toliko enakih delov, na kolikor mesecev se nanašajo in se v tej višini upoštevajo v skladu z drugim in tretjim odstavkom tega člena v preostalem času prejemanja denarnega nadomestila.

Zavod plačuje zavarovancu, ki je pridobil dodatne dohodke, prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter za zdravstveno zavarovanje v nezmanjšanem obsegu, razen v primeru iz 33.a člena tega zakona.

Zavarovancu, ki ne ravna v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena, preneha pravica do denarnega nadomestila in mora vrniti neupravičeno prejete zneske denarnega nadomestila ter povrniti drugo škodo, ki je nastala.

34. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Kot čas dela za uveljavljanje pravice do denarnega nadomestila se šteje čas, ki ga je zavarovanec prebil na delu z najmanj polovico polnega delovnega časa in čas brezposelnosti, ko je prejemal denarno nadomestilo.

Pri odmeri višine denarnega nadomestila zavarovancu, ki je delal manj kot poln delovni čas, je treba določiti nadomestilo glede na plačo, ki jo je ustvaril v tem času.)

Denarna pomoč

35. člen

Zavarovanec lahko v roku 30 dni po izteku pravice do denarnega nadomestila uveljavlja pravico do denarne pomoči.

Pravico do denarne pomoči pridobi, če njegovi dohodki skupaj z dohodki družinskih članov na osebo, v zadnjih treh mesecih pred uveljavitvijo denarne pomoči, v povprečju ne presegajo 80 % zajamčene plače po zakonu.

Pravico do denarne pomoči pridobi tudi zavarovanec, ki mu je kot pripravniku prenehalo delovno razmerje, sklenjeno za določen čas, krajši od 12 mesecev, in je uspešno končal pripravniško dobo, če se v roku 30 dni po prenehanju delovnega razmerja prijavi zavodu ter izpolnjuje kriterije iz prejšnjega odstavka.

Denarna pomoč ne pripada zavarovancu, ki nima stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji.

Prejemnikom denarne pomoči se čas porabljen za prekvalifikacijo oziroma dokvalifikacijo ne všteva v čas prejemanja denarne pomoči.

35.a člen

V dohodek po drugem odstavku prejšnjega člena se štejejo dediščine, darila in vsi dohodki ter prejemi posameznika in njegovih družinskih članov, ki so viri dohodnine, kakor tudi osebni prejemi, ki niso obdavčljivi, razen:

- dodatka za pomoč in postrežbo
- prejemkov za oskrbo v tuji oziroma rejniški družini
- otroškega dodatka in družbenih pomoči otrokom
- starševskega dodatka
- štipendij
- dohodkov od občasnega dela invalidov, ki so vključeni v institucionalno varstvo.

Dediščine in darila ter drugi enkratni prejemi (odškodnine, odpravnine, nagrade ipd.) se v letu, ko so plačani, štejejo v dohodek tako, da se za vsak prejemek upošteva sorazmerni delež.

Pri ugotavljanju dohodka po tem zakonu se odštejejo izplačane preživnine v višini izvršljivega pravnega naslova.

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se šteje v dohodek v skladu z metodologijo, ki jo predpiše minister, pristojen za delo.

Zavod lahko zavrne zahtevek za uveljavljanje pravice ali preneha izplačevati denarno pomoč, če kljub izkazanemu nizkemu dohodku ni ogrožena socialna varnost zavarovanca in njegovih družinskih članov, s katerimi živi v skupnem gospodinjstvu, ker je premoženje zavarovanca in premoženje njegovih družinskih članov takšno, da njegova vrednost presega 3.819.600 SIT.

V premoženje iz prejšnjega odstavka se ne šteje lastništvo delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug do višine 2.122.000 SIT, stanovanje ali stanovanjska hiša, ki služi kot prebivališče zavarovanca in njegovih družinskih članov, in kmetijskega ter gozdnega zemljišča s katastrskim dohodkom do višine, ki je določena kot podlaga za vključitev v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Zavod lahko kadarkoli zahteva, da zavarovanec predloži dokazila ter podatke, ki izkazujejo premoženjsko stanje oseb iz petega odstavka tega člena. Če zavarovanec zahtevanih dokazil ali podatkov v postavljenem roku, ki ne sme biti krajši kot osem dni, ne predloži, se zahtevke za uveljavljanje denarne pomoči zavrne ali se preneha izplačevati.

Minister, pristojen za delo, na predlog upravnega odbora zavoda enkrat letno uskladi z rastjo inflacije znesek delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug in vrednost premoženja iz petega ter šestega odstavka tega člena.

35.b člen

Za družinske člane zavarovanca se po tem zakonu štejejo zakonec oziroma oseba, ki živi z njim v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, otroci, posvojenci ter pastorki, dokler so jih starši dolžni preživljati ter starši oziroma posvojitelji, če nimajo lastnih sredstev za preživljanje in jih zavarovanec preživlja.

36. člen

Denarna pomoč je enaka 80% zajamčene plače po zakonu, zmanjšane za davke in prispevke, ki se obračunavajo od zajamčene plače.

Črtan (Uradni list RS, št. 71-2575/1993)

(glej opombo (7))

(Za vsakega vzdrževanega člana družine pripada zavarovancu še denarni dodatek v skladu z 22. členom tega zakona.)

37. člen

Denarna pomoč se izplačuje največ petnajst mesecev.

Brezposelni osebi, ki ji do upokojitve manjka največ tri leta, se denarna pomoč izplačuje do upokojitve.

Določbe tega zakona, s katerimi je urejena pridobitev, ohranitev, mirovanje, znižanje in prenehanje denarnega nadomestila, se uporabljajo tudi za denarno pomoč.

38. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Pravica do denarne pomoči preneha iz razlogov, določenih v 32. členu tega zakona.)

Črtano celotno podpoglavje (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)
(glej opombo (11))

Pravica do priprave za zaposlitev

39. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Pravico do priprave za zaposlitev, ki obsega vse oblike izobraževanja ali usposabljanja, kritje stroškov ter denarno pomoč, lahko uveljavljajo brezposelne osebe pod pogoji, ki jih določa ta zakon.

Pravica iz prejšnjega odstavka pripada tudi pripravnikom volonterjem.)

40. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Brezposelna oseba pridobi pravico do priprave za zaposlitev, če jo zavod napoti na izobraževanje oziroma usposabljanje zaradi povečanja zaposlitvenih možnosti.

Če brezposelna oseba odkloni pravico do priprave za zaposlitev, izgubi status brezposelne osebe.)

41. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Brezposelna oseba, ki je napotena na pripravo za zaposlitev, ima pravico do kritja dejanskih stroškov za:

- zdravstveni in psihološki pregled
- pokrivanje stroškov teoretičnega in praktičnega pouka pri usposabljanju
- zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicnega obolenja, če nima te pravice že po drugih predpisih
- sredstva in opremo za osebno varstvo pri delu, če so obvezna pri praktičnem usposabljanju
- prehrano in nastanitev v času usposabljanja oziroma dnevni prevoz v kraj usposabljanja.

Brezposelna oseba ima tudi pravico do kritja drugih stroškov, določenih s pogodbo med zavodom in izvajalcem priprave za zaposlitev.)

42. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Brezposelna oseba, napotena na pripravo za zaposlitev, ima pravico do denarne pomoči za čas usposabljanja, če nima v času usposabljanja pravice do plače ali do nadomestila za čas brezposelnosti.

O višini denarne pomoči za čas usposabljanja odloča zavod največ do višine denarne pomoči iz 36. člena tega zakona.)

43. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Oseba, ki namerno ali iz velike malomarnosti ne izpolnjuje obveznosti, ki jih prevzame, ko se vključi v pripravo za zaposlitev, izgubi vse pravice v zvezi s pripravo za zaposlitev.)

Pravica do povrnitve prevoznih in selitvenih stroškov

44. člen

Brezposelna oseba ima pravico do povračila selitvenih stroškov, če so ti stroški povezani z zaposlitvijo v drugem kraju, kamor ga je napotil zavod ali s katero je zavod soglašal.

Brezposelna oseba ima pravico do povračila prevoznih stroškov javnega prevoza, s katerimi je zavod soglašal ali če so ti nastali zaradi iskanja zaposlitve z napotitvijo zavoda in povračila stroškov za priporočene poštno pošiljke, ki jih je imela zaradi aktivnega iskanja zaposlitve iz 17. g člena tega zakona.

Povračilo stroškov iz prejšnjega odstavka znaša 100% stroškov po tarifi javnega prevoza.

Uveljavljanje pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti

45. člen

Zavarovanci uveljavljajo pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti skladno s tem zakonom in predpisi o splošnem upravnem postopku.

O pravicah zavarovancev in drugih brezposelnih oseb na prvi stopnji odloča pooblaščen delavec zavoda, na drugi stopnji pa organ zavoda. Statut zavoda določi, kdo so pooblaščen delavci ter organ, ki odloča o pravicah zavarovancev in drugih brezposelnih oseb.

Zavarovanec oziroma druga brezposelna oseba, ki ni zadovoljna z odločitvijo drugostopenjskega organa, lahko v 8 dneh po prejemu odločbe vloži tožbo pri sodišču, pristojnem za socialne spore.

Pritožba zoper odločbo pristojnega organa prve stopnje o pravicah iz zavarovanja za primer brezposelnosti ne zadrži njene izvršitve.

45.a člen

Uživalci pravic po tem zakonu so dolžni zavodu sporočiti vse spremembe, ki vplivajo na pridobitev ali izgubo pravic, najkasneje v roku 15 dni od nastanka spremembe.

Nadzor

45.b člen

Strokovni in upravni nadzor nad delom zavoda in pooblaščenih organizacij oziroma delodajalcev ter namembnostjo rabe sredstev izvaja ministrstvo, pristojno za delo. Če se pri nadzoru ugotovijo nepravilnosti, izda ministrstvo, pristojno za delo, odločbo, s katero določi ukrepe in roke za odpravo nepravilnosti.

45.c člen

Zavod izvaja nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti brezposelnih oseb in drugih pogojev po tem zakonu. Za izvajanje tega nadzora zavod organizira notranjo organizacijsko enoto.

Zavod lahko za izvajanje nadzora iz prejšnjega odstavka po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za delo, pooblasti pravno ali fizično osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje za izvajanje nadzora.

45.č člen

Strokovni in upravni nadzor ter nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti brezposelnih oseb in drugih pogojev po tem zakonu izvajajo pooblaščen osebe, ki morajo opraviti strokovni izpit.

45.d člen

Zaradi izvajanja nadzora nad izvajanjem tega zakona in uresničevanja pravic brezposelnih oseb in drugih pogojev po tem zakonu, lahko zavod pridobi in uporabi osebne podatke in podatke o dohodkih ter premoženju davčnih zavezancev iz registrov in evidenc, ki jih vodijo davčni organ ter zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in zavod za zdravstveno zavarovanje.

Podatki iz prejšnjega odstavka se posredujejo na podlagi zahtevka zavoda pristojnemu davčnemu organu.

Podatki iz prvega odstavka tega člena, ki jih pridobi zavod, se štejejo za davčno tajnost po predpisih o davčnem postopku in se varujejo trajno ter se ne smejo posredovati tretjim osebam. Osebe, ki so seznanjene s temi podatki, so jih dolžne varovati kot davčno tajnost in so odgovorne za kršenje tajnosti po predpisih o davčnem postopku in davčni službi ter za ravnanje v nasprotju s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

45.e člen

Zavod mora o izvedenem nadzoru enkrat letno poročati Vladi Republike Slovenije.

45.f člen

Minister, pristojen za delo, določi metodologijo, oblike, postopek in način za izvajanja strokovnega in upravnega nadzora iz 45.b člena tega zakona, način in postopek izvajanja nadzora, pogoje za pravne in fizične osebe iz 45.c člena tega zakona ter predpiše program in način opravljanja strokovnega izpita iz 45.č člena tega zakona.

Črtano celotno podpoglavje (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

Sofinanciranje pravic delavcev, katerih delo postane nepotrebno zaradi operativnih razlogov

46. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Organizaciji oziroma delodajalcu se lahko za delavce, katerim zaradi operativnih razlogov ni mogoče zagotoviti dela v organizaciji oziroma pri delodajalcu, pod pogoji, ki jih določa ta zakon, zagotovi povrnitev do 50 %:

- stroškov za prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo (izobraževanje in usposabljanje)
- zneska za dokup zavarovalne dobe, zaradi izpolnitve pogojev do pokojnine.)

47. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Organizacija oziroma delodajalec mora za uveljavljanje pravic iz prejšnjega člena predložiti zavodu:

- razvojni oziroma sanacijski program, ki vsebuje tudi program kadrovskega prestrukturiranja
- program razreševanja presežnih delavcev.)

IV. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSLOVANJA

Ukrepi

48. člen

Organizacijam oziroma delodajalcem se lahko v okviru sredstev, namenjenih za izvajanje programov zaposlovanja, zagotavlja zlasti:

- sofinanciranje odpiranja novih produktivnih delovnih mest
- nadomestitev dela stroškov za ohranitev produktivnih delovnih mest
- posojilo za investicijska vlaganja v nove proizvodne zmogljivosti

- sofinanciranje pospeševanja celoletne zaposlitve delavcev, ki delajo v sezonskih dejavnostih (gradbeništvo, turizem, gostinstvo, ipd.)
- pomoč pri usposabljanju novo sprejetih delavcev
- sofinanciranje izobraževanja in usposabljanja
- sofinanciranje prilagoditve prostorov in tehnične opreme za zaposlitev težje prizadetih invalidov
- sofinanciranje stroškov delavcev, katerih delo je postalo nepotrebno in jih organizacije oziroma delodajalci zaposlijo z namenom posredovanja in zagotavljanja delovne sile.

Kot nadomestitev dela stroškov za ohranjanje produktivnih delovnih mest se šteje tudi sofinanciranje dela stroškov usposabljanja in preusposabljanja trajno presežnih delavcev v času odpovednega roka ter stroškov prezaposlovanja in stroškov plače za delavca, ki se je zaposlil na začasno prosto delovno mesto delavca, ki se izobražuje.

Ukrepe aktivne politike zaposlovanja izvajajo zavod, pooblaščne organizacije oziroma delodajalci iz drugega odstavka 6. člena tega zakona, skladi dela in ministrstvo, pristojno za delo.

48.a člen

Delodajalcu, ki je zaposlil brezposelno osebo, ki je neprekinjeno več kot dvanajst mesecev prijavljena na zavodu, zavod za dve leti povrne polovico prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za starševsko varstvo, za obvezno zdravstveno zavarovanje in za zavarovanje za primer brezposelnosti.

Delodajalcu, ki je zaposlil brezposelno osebo, ki je starejša od 50 let in je prejemnik denarnega nadomestila ali denarne pomoči po tem zakonu oziroma prejemnik denarnega dodatka po predpisih o socialnem varstvu, zavod za tri leta povrne polovico prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za starševsko varstvo, za obvezno zdravstveno zavarovanje in za zavarovanje za primer brezposelnosti, za vsako nadaljnje leto pa še četrtnino teh prispevkov.

Delodajalcu, ki je zaposlil iskalca prve zaposlitve, ki je bil najmanj šest mesecev prijavljen na zavodu, zavod za dve leti povrne polovico prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za starševsko varstvo, za obvezno zdravstveno zavarovanje in za zavarovanje za primer brezposelnosti, tretje leto pa še četrtnino teh prispevkov.

Delodajalcu, ki je zaposlil prejemnika denarnega nadomestila ali denarne pomoči, zavod povrne prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za starševsko varstvo, za obvezno zdravstveno zavarovanje in za zavarovanje za primer brezposelnosti in sicer za dobo, ki je dvakrat daljša od preostanka prejemanja denarnega nadomestila ali denarne pomoči.

Delodajalec, ki ima do 50 zaposlenih delavcev ter dodatno zaposli brezposelno osebo ali delavca, katerega delo postane trajno nepotrebno in brezposelna oseba, ki se sama zaposli, je upravičen do povrnitve prispevkov iz prvega odstavka tega člena, za obdobje treh let in sicer za prvo leto 100%, za drugo leto 50% in za tretje leto 25%.

Delodajalcu in samozaposlenemu se prizna povračilo prispevkov:

- če se s pogodbo zaveže, da bo kot samozaposleni z dejavnostjo nadaljeval najmanj za dvojno dobo prejetanja povračila prispevkov
- če se s pogodbo zaveže, da bo brezposelno osebo s polnim ali najmanj polovico polnega delovnega časa zaposlil za najmanj dve leti
- če se s pogodbo zaveže, da bo brezposelno osebo, ki je prejemnik denarnega nadomestila, zaposlil najmanj za dvojno dobo prejetanja povračila prispevkov
- da v obdobju treh mesecev pred uveljavitvijo povračila prispevkov in v času njegovega trajanja ni zmanjšal skupnega števila zaposlenih na istih ali podobnih delovnih mestih iz razlogov na strani delodajalca
- da za zaposlitev iskalca zaposlitve ali brezposelne osebe še ni prejel drugih sredstev, namenjenih za izvajanje programov zaposlovanja, razen v primeru vključitve v program izobraževanja in usposabljanja
- da zavarovanec, ki je pridobil pravico do denarnega nadomestila ali denarne pomoči, pred prijavo na zavodu ni bil v delovnem razmerju za nedoločen čas pri istem delodajalcu ali pri povezani fizični oziroma pravni osebi
- če povečuje skupno število zaposlenih, razen, ko zaposluje brezposelno osebo, starejšo od 50 let.

Vlada Republike Slovenije, lahko na predlog ministra, pristojnega za delo, zniža višino povračila prispevkov iz tega člena, v primeru, da proračunska postavka, iz katere se zagotavljajo sredstva za te namene, ne zadošča za celotno izplačevanje povračila prispevkov.

49. člen

Osebam, ki so vključene v programe aktivne politike zaposlovanja, se v okviru sredstev za zaposlovanje lahko zagotavlja zlasti:

- kritje stroškov zavarovanja za poškodbe pri delu in poklicno bolezen
- denarne dajatve (starejšim osebam, mladim prvim iskalcem, težje prizadetim invalidom, samohranilcem ipd.)
- pokrivanje stroškov izvajanja informativnih in formativnih ter izobraževalnih programov
- nadomestitev dela plače pripravnika
- nadomestitev dela plače iskalca prve zaposlitve, ki ni dolžan opravljati pripravništva, težje zaposljivim iskalcem, invalidom in dolgotrajno brezposelnim
- posojilo za nabavo opreme pri samozaposlovanju (obrt, podjetništvo)
- pokrivanje stroškov poklicnega prilagajanja brezposelnih oseb tehničnemu in tehnološkemu razvoju
- stroški pomoči pri zaposlitvi (stroški ponudb, potni stroški, prenočitveni stroški, stroški delovne opreme ipd.)
- pokrivanje stroškov poklicne prekvalifikacije zaradi novih možnosti zaposlovanja
- stroški svetovalne informacijske pomoči pri samozaposlitvi
- za pokrivanje stroškov poklicnega usmerjanja, informiranja in svetovanja ter razvijanja potrebnih metod in pripomočkov
- za sofinanciranje stroškov vzpodbujanja podjetništva.

49.a člen

Brezposelna oseba ima pravico, da se vključi v programe ukrepov aktivne politike zaposlovanja v skladu z zaposlitvenim načrtom. V zaposlitvenem načrtu se določijo in predvidijo aktivnosti pri iskanju zaposlitve in vključevanju v programe aktivne politike zaposlovanja.

V programe ukrepov aktivne politike zaposlovanja se ne glede na prvo alineo prvega odstavka 16. člena tega zakona in ob izpolnjevanju drugih pogojev iz 16. člena tega zakona, vključijo tudi invalidi II. in III. kategorije, ki se prijavijo pri zavodu po 123. členu zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

V programe ukrepov aktivne politike zaposlovanja se na podlagi programa razreševanja presežkov delavcev, vključijo tudi delavci, katerih delo je postalo trajno nepotrebno v skladu s predpisi o delovnih razmerjih.

49.b člen

Postopek za vključitev v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja se začne na predlog delodajalca, ko gre za presežne delavce ali na predlog zavoda oziroma pooblaščen organizacije ali brezposelne osebe, ko gre za brezposelne osebe.

Zavod mora izvesti postopek ugotavljanja smiselnosti vključitve brezposelne osebe v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja. O vključitvi ter izbiri ukrepov aktivne politike zaposlovanja za brezposelno ali drugo osebo odloči zavod oziroma pooblaščen organizacija.

Pri odločanju o vključitvi v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja se upošteva zlasti:

- stanje na trgu dela na določenem območju in stanje v določenem poklicu
- stroške vključitve v program
- osebne, poklicne, delovne in druge sposobnosti brezposelne osebe ter njeno starost
- možnosti za uspešen zaključek programa
- želje brezposelne osebe glede vrste programa, v katerega bi se želela vključiti, če so želje utemeljene in če jih je smiselno upoštevati glede na možnosti za zaposlitev v določenem okolju in obdobju
- možnosti za pridobitev spričevala ali druge javne listine o izobraževanju ali usposabljanju
- družinske obveznosti do otrok s težjo ali težko motnjo v duševnem ali telesnem razvoju in živijo z brezposelno osebo
- dolžnost preživljanja mladoletnih otrok.

Prednost pri vključitvi v program ukrepov aktivne politike zaposlovanja imajo mlajše in dolgotrajno brezposelne osebe, invalidne osebe, brezposelne osebe, ki prejemajo denarno nadomestilo ali denarno pomoč ter brezposelne osebe, ki potrebujejo usposabljanje za zaposlitev na razpoložljivih delovnih mestih, pri katerih je zaposlitev po usposobitvi verjetna.

49.c člen

Vključitev in način ter pogoje za izvajanje programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja se uredi s pogodbo med brezposelno osebo in zavodom oziroma drugo pooblaščen organizacijo, v kateri se določi zlasti pravice, obveznosti in odgovornosti brezposelne osebe, nosilca izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja, trajanje in sofinanciranje teh ukrepov in kontrolo nad njihovim izvajanjem.

50. člen

Program ukrepov aktivne politike zaposlovanja sprejme Vlada Republike Slovenije za koledarsko leto ali za plansko obdobje.

S programom Vlade Republike Slovenije iz prejšnjega odstavka se določijo predvsem ciljne skupine in letni obseg sredstev v skladu s sprejetim proračunom, namenjenih za izvajanje programov.

Podlaga za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja je program aktivne politike zaposlovanja za koledarsko leto ali za plansko obdobje.

51. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, pripravi podrobnejša navodila za izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja in določi nosilca nalog oziroma izvajalca.

Javna dela

52. člen

Javna dela so lokalni ali državni zaposlitveni programi, ki so namenjeni vzpodbujanju razvoja novih delovnih mest in ohranitvi ali razvoju delovnih sposobnosti brezposelne osebe in se organizirajo zaradi izvajanja socialnovarstvenih, izobraževalnih, kulturnih, naravovarstvenih, komunalnih, kmetijskih in drugih programov.

Javnih del ne smejo organizirati delodajalci ali druge organizacije za tiste dejavnosti, katerih cilj je pridobivanje dobička ali kadar bi z javnimi deli na trgu povzročili nelegalno konkurenco.

Program javnih del in število vključenih oseb, ki se bodo financirale v tem programu, določi v okviru programa ukrepov aktivne politike zaposlovanja za proračunsko obdobje Vlada Republike Slovenije.

Program javnih del lahko sprejme tudi občina, če v celoti zagotavlja sredstva za njihovo izvajanje.

53. člen

Za brezposelne osebe, ki so vključene v javna dela na podlagi posebne pogodbe o zaposlitvi, ki jo sklepajo z izvajalcem javnih del, se uporabljajo predpisi o delovnih

razmerjih, ki urejajo delovni čas, odmore, in počitke, nočno delo, minimalni letni dopust, varnost in zdravje pri delu ter posebno varstvo delavcev.

Brezposelna oseba iz prejšnjega odstavka, je praviloma četrtno časa trajanja javnih del vključena v programe usposabljanja in izobraževanja.

Vključitev v javna dela lahko traja največ eno leto in se lahko podaljša, če brezposelni osebi ni mogoče zagotoviti ustrezne ali primerne zaposlitve.

Brezposelna oseba, ki je vključena v javna dela, ima pravico do plače v višini izhodiščne plače tarifnega razreda ustrezne kolektivne pogodbe za delo, ki ga opravlja v programu javnih del, pravico do povrnitve stroškov prevoza na delo z javnim prevoznim sredstvom in do povrnitve stroškov prehrane ter do vključitve v program usposabljanja in izobraževanja.

53.a člen

Sredstva za izvajanje programov javnih del zagotavljata zavod in naročnik javnih del, lahko pa tudi izvajalec javnih del.

Zavod zagotavlja sredstva za organizacijo javnih del, stroške programov pospeševanja poklicnega in osebnostnega razvoja, stroške prevoza na delo in stroške prehrane ter del stroškov izhodiščnih plač, ki se določi s programom ukrepov aktivne politike zaposlovanja za posamezno proračunsko obdobje. Pri določitvi deleža sredstev za izhodiščne plače se upošteva vrsta del, ki se bodo opravljala v okviru programa javnih del, gospodarska razvitost, delež brezposelnih v prebivalstvu v občinah, v katerih se bodo opravljala javna dela in drugi kriteriji, ki jih določi minister, pristojen za delo.

Naročnik oziroma izvajalec javnih del zagotavljata sredstva za pokrivanje stroškov razlike do izhodiščnih plač in stroške za nagrajevanje uspešnosti brezposelnih oseb, ki so vključene v program javnih del ter materialne stroške, vključno s stroški prostorov in potrebne opreme.

Izobraževanje brezposelnih oseb

53.b člen

Brezposelna oseba, ki ji ni mogoče zagotoviti ustrezne ali primerne zaposlitve, se lahko zaradi izboljšanja položaja na trgu dela na podlagi zaposlitvenega načrta vključi v izobraževanje v skladu s predpisi, ki urejajo to področje. Udeleženec izobraževanja iz prejšnjega odstavka ima v času vključitve v izobraževanje pravico do zdravstvenega varstva, štipendije in do povračila stroškov izobraževanja, določenih v programu iz 53.c člena tega zakona.

Prednost pri vključitvi v izobraževanje imajo brezposelne osebe, ki si pridobijo sofinanciranje stroškov izobraževanja s strani delodajalcev.

53.c člen

Ministrstvo, pristojno za delo in ministrstvo, pristojno za šolstvo, pripravita za šolsko leto program izobraževanja za brezposelne osebe, ki ga sprejme Vlada Republike Slovenije.

S programom izobraževanja za brezposelne osebe se določi vrste, število izobraževalnih mest, ki se bodo organizirala, pogoje za vključitev brezposelnih oseb ter način financiranja. Program je sestavni del letnega programa izobraževanja v skladu s predpisi o izobraževanju.

53.č člen

Brezposelna oseba, ki ima ali si pridobi strokovna znanja in spretnosti, ki so potrebna za opravljanje poklica ali posameznih zadolžitev v okviru poklica, lahko pridobi poklicno kvalifikacijo, ki se izkazuje z listino. Listina o poklicni kvalifikaciji, pridobljena v skladu s tem zakonom, je javna listina.

S poklicno kvalifikacijo iz prejšnjega odstavka ni mogoče pridobiti poklicne oziroma strokovne izobrazbe, ki se pridobi po izobraževalnih programih, sprejetih na podlagi predpisov, ki urejajo poklicno in strokovno izobraževanje. Strokovna znanja in spretnosti, ki so potrebna za pridobitev listine o poklicni kvalifikaciji, se določi v katalogu standardov znanj in spretnosti.

Katalog standardov strokovnih znanj in spretnosti vsebuje:

- ime kataloga
- potrebna strokovna znanja in spretnosti
- načine preverjanja
- posebne pogoje, ki jih mora izpolnjevati oseba, ki želi pridobiti poklicno kvalifikacijo
- delo oziroma poklic, ki ga je mogoče opravljati po pridobljeni poklicni kvalifikaciji in
- raven zahtevnosti dela.

Minister, pristojen za delo, določi postopek ter kataloge standardov znanj in spretnosti za pridobitev poklicne kvalifikacije iz prvega odstavka tega člena na predlog pristojne zbornice, za področja, na katerih zbornice niso organizirane, pa na predlog ministra, pristojnega za dejavnost, po tem, ko si pridobi mnenje strokovnega sveta za poklicno in strokovno izobraževanje o tem ali si je mogoče poklicno kvalifikacijo pridobiti po javno veljavnih programih.

53.d člen

Za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja se lahko za območje občine ali za območje več občin, pri gospodarski družbi ali več gospodarskih družbah ustanovi sklad dela (v nadaljnjem besedilu: sklad).

Sklad lahko ustanovijo gospodarska družba, Vlada Republike Slovenije, občina, gospodarska, obrtna in druge zbornice in združenja in sindikati. Sklad je pravna oseba zasebnega prava.

Sklad se ustanovi z aktom o ustanovitvi, v katerem se določi namen njegove ustanovitve, sredstva za delovanje, obveznosti ustanoviteljev ter organi in njihove pristojnosti.

Za ustanovitev, delovanje, in prenehanje sklada se uporabljajo predpisi o ustanovah.

53.e člen

Udeleženci sklada so brezposelne osebe ali delavci, katerih delo postane trajno nepotrebno in za katere je na podlagi elaborata kadrovskih potreb in poslovnega načrta gospodarske družbe pričakovati, da jim dolgoročno ne bo mogoče zagotoviti zaposlitve. Udeležencu sklada, ki se mu zagotavljajo ukrepi aktivne politike zaposlovanja iz sredstev sklada, se ne more zagotavljati enakih ukrepov iz drugega naslova.

53.f člen

Za financiranje skladov se lahko zagotovijo in uporabljajo sredstva gospodarskih družb, proračuna občine, državnega proračuna, sredstva, zbrana z donacijami in sredstva iz lastne dejavnosti. Sredstva se lahko zagotavljajo kot povratna ali nepovratna ter praviloma v denarju, izjemoma pa tudi v obliki stvari ali pravic.

Sredstva državnega proračuna se lahko za financiranje skladov zagotavljajo le v obsegu, kot bi se zagotavljala za izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja po tem zakonu.

Sklad lahko določi višji znesek financiranja ukrepov pospeševanja zaposlovanja ali določi daljši čas izvajanja teh ukrepov, kot je sicer določen za ukrepe aktivne politike zaposlovanja, če predstavlja delež državnega proračuna v sredstvih sklada manj kot polovico teh sredstev.

53.g člen

Sklad upravlja programski svet, v katerega imenujejo ustanovitelji po enega člana. Član programskega sveta mora biti tudi predstavnik zavoda.

Predstavnik zavoda lahko zadrži izvršitev odločitve programskega sveta sklada, če meni, da je ta odločitev nezakonita ali v nasprotju z ukrepi aktivne politike zaposlovanja.

V. VRNITEV SREDSTEV

54. člen

Zavod ima pravico zahtevati vrnitev sredstev, izplačanih iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti in sredstev namenjenih za ukrepe aktivne politike zaposlovanja ter sredstev, izplačanih iz naslova štipendiranja, v primerih, ko je bila pravica

pridobljena na podlagi neresničnih podatkov, če upravičenec ni sporočil sprememb, ki vplivajo na pridobitev ali ukinitve pravice, oziroma če so bila sredstva nenamensko porabljena.

Zavod zahteva od delodajalca vrnitev škode v primeru:

- če je delodajalec ravnal v nasprotju s štirinajsto alineo 19. člena tega zakona
- prekinitve ali razveze delovnega razmerja iz 19.a člena tega zakona
- če sodišče s pravnomočno sodbo ugotovi, da je bilo prenehanje delovnega razmerja nezakonito.

Škoda, ki jo ima zavod pravico zahtevati v primeru iz prejšnjega odstavka, obsega stroške in zneske denarnih prejemkov, ki jih je zavod izplačal brezposelni osebi in druge stroške, ki so nastali zaradi vključitve te osebe v program aktivne politike zaposlovanja

V postopku ugotavljanja pravice do vrnitve škode in drugih sredstev iz tega člena se uporabljajo predpisi o obligacijskih razmerjih.

VI. ŠTIPENDIRANJE

55. člen

Štipendiranje po tem zakonu vključuje kadrovske štipendije, republiške štipendije, štipendije za nadarjene in dajanje jamstev in subvencioniranje obrestne mere za najeta posojila za študij.

Kadrovske štipendije dodeljujejo organizacije in delodajalci v skladu s svojimi potrebami.

Višina kadrovske štipendije za dijake ne sme biti nižja od 20% za študente pa ne nižja od 30% zjamčene plače določene z zakonom, zmanjšane za davke in prispevke.

56. člen

Vajenci, dijaki in študentje, ki nimajo kadrovske štipendije oziroma nimajo posojil za študij, se lahko prijavijo na razpis za republiško štipendijo.

Republiško štipendijo lahko pridobi kandidat, pri katerem dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu pred prijavo na razpis ne presega celoletnega zneska 130% zjamčene plače.

Vajenci, dijaki in študentje, ki so izrazito nadarjeni lahko pridobijo Zoisovo štipendijo, ne glede na cenzus iz prejšnjega odstavka.

57. člen

Poleg štipendije pripadajo dijakom in študentom še dodatki k štipendiji za:

- povečane stroške za čas šolanja zunaj kraja stalnega bivališča

- stroške prevoza v šolo
- dosežen učni uspeh.

58. člen

Zavod objavi za vsako šolsko leto skupen razpis kadrovskih in republiških štipendij s pogoji za dodelitev.

58.a člen

Posojila za študij na podlagi jamstev in subvencioniranja obresti v skladu s tem zakonom podeljujejo kreditodajalci, ki pridobijo koncesijo, ki jo na osnovi javnega razpisa podeli minister, pristojen za delo.

59. člen

Višina republiške štipendije in posojila za študij je odvisna od stroškov izobraževanja, od višine dohodka na družinskega člana v preteklem letu, smeri, stopnje in letnika izobraževanja in posebnih potreb štipendista zaradi težje funkcionalne prizadetosti.

Koncesijo za posojila za študij pridobijo kreditodajalci ob upoštevanju višine obrestne mere, dobe odplačila posojila, odloga začetka odplačevanja posojila in pogojev zavarovanja posojila.

Minister, pristojen za delo, določi podrobnejša merila in pogoje za pridobitev in vrnitev ter za višino republiških štipendij, Zoisovih štipendij, posojil za študij in dodatkov k štipendiji ter način spodbujanja delodajalcev za razpisovanje kadrovskih štipendij.

Minister, pristojen za delo, v soglasju z ministrom, pristojnim za finance, določi podrobnejše pogoje za podeljevanje koncesij in izdajanje jamstev ter subvencioniranje obresti za posojila za študij.

O pravici do republiške in Zoisove štipendije odloča organ zavoda, določen s statutom zavoda.

VII. FINANCIRANJE

60. člen

Sredstva za zavarovanje za primer brezposelnosti se zagotavljajo s prispevki delavcev, organizacij in delodajalcev in se zbirajo v proračunu Republike Slovenije ter se preko finančnega načrta upravnega organa, pristojnega za delo usmerjajo izvajalcem programov po namenih porabe.

Sredstva za druge namene, ki jih določa ta zakon, sredstva za kritje primanjkljaja sredstev zavarovanja za primer brezposelnosti in sredstva za delo zavoda se zagotavljajo v proračunom Republike Slovenije.

VIII. NAGRADE IN PRIZNANJA

60.a člen

Minister, pristojen za delo, podeljuje delodajalcem nagrade in priznanja za izjemne dosežke na področju zaposlovanja.

Natančnejše pogoje in postopek za podeljevanje nagrad in priznanj iz prejšnjega odstavka predpiše minister, pristojen za delo.

IX. ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE ZA ZAPOSLOVANJE

61. člen

Zavod se ustanovi kot javni zavod in je organiziran enotno za območje Republike Slovenije.

V zavodu se lahko za opravljanje posameznih dejavnosti ali dela dejavnosti ali za opravljanje dejavnosti na določenem območju oblikujejo organizacijske enote.

61.a člen

Organa zavoda sta upravni odbor in direktor zavoda.

62. člen

Upravni odbor ima trinajst članov. V upravni odbor imenujejo po štiri člane organizacije delodajalcev, reprezentativne za območje države, sindikati, reprezentativni za območje države in Vlada Republike Slovenije, enega člana pa predstavniki zaposlenih v zavodu.

Upravni odbor ima predsednika, ki ga izmed svojih članov za dobo štirih let izvolijo člani upravnega odbora.

63. člen

Upravni odbor zlasti:

- predlaga elemente za sprejem razvojne politike z vidika zaposlovanja
- predlaga politiko in programe zaposlovanja z ukrepi za izvajanje ter politiko štipendiranja
- načrtuje in predlaga obseg potrebnih sredstev
- sprejema statut zavoda
- odloča o izvajanju programov
- sprejema program dela zavoda
- odloča o dodelitvi sredstev v primerih sofinanciranja programov in uresničevanja pravic brezposelnih oseb.

64. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, zadrži izvršitev odločitve, ki jo sprejme upravni odbor, če oceni, da ni zakonita, ali če ni skladna s sprejeto politiko oziroma s programom zaposlovanja in o tem obvesti Vlado Republike Slovenije.

65. člen

Direktorja zavoda na predlog ministra, pristojnega za delo, imenuje in razrešuje Vlada Republike Slovenije.

Mandatna doba direktorja zavoda je štiri leta.

66. člen

Zavod:

- ugotavlja zadovoljevanje potreb organizacij in delodajalcev po delavcih
- svetuje organizacijam, delodajalcem in delavcem glede možnosti zaposlovanja oziroma zaposlitve
- nudi strokovno pomoč pri zagotavljanju zaposlitve brezposelnim osebam in drugim iskalcem zaposlitve ter posreduje delo
- vodi predpisane evidence s področja dela in zaposlovanja
- zagotavlja pravice iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti
- organizira usposabljanje in izobraževanje brezposelnih oseb
- organizira usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb
- poklicno usmerja, informira in svetuje mladim in odraslim, ter razvija metode in pripomočke za poklicno usmerjanje
- začasno zaposluje delavce v tujino in zagotavlja njihovo organizirano vračanje ter zaposlovanje in sodeluje pri zaposlovanju tujih državljanov
- pripravlja analitične, planske in informativne podlage za predlaganje, oblikovanje, usklajevanje in spremljanje politike zaposlovanja
- pripravlja in izvaja postopke za uresničevanje aktivne politike zaposlovanja, za katere je pooblaščen
- organizira javna dela
- vzdržuje informacijski sistem za spremljanje gibanj na trgu delovne sile in zagotavlja javno informiranje
- proučuje nastanek in razvoj poklicev in nomenklature poklicev
- izvaja strokovne naloge pri štipendiranju
- izvaja finančno in računovodsko funkcijo za zagotavljanje pravic, izvajanje programov in delovanje zavoda
- raziskuje in spremlja posamezne pojave na tržišču dela in na drugih področjih, ki neposredno ali posredno vplivajo na zaposlovanje in pojave brezposelnosti
- izvaja druge naloge, določene s tem zakonom, predpisi, izdanimi na njegovi podlagi in drugimi predpisi.

66.a člen

Strokovne naloge, ki se nanašajo na zaposlovanje, zavarovanje za primer brezposelnosti, izvajanje ukrepov aktivne politike zaposlovanja in štipendiranje,

izvajajo delavci, ki imajo ustrezno visoko ali višjo izobrazbo in so opravili strokovni izpit na področju zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti.

Vsebino, pogoje in način opravljanja strokovnega izpita, po predhodnem mnenju upravnega odbora zavoda, predpiše direktor zavoda.

67. člen

S statutom zavoda se natančneje ureja organizacija zavoda, organi, njihove pristojnosti in način odločanja ter druga vprašanja, pomembna za delo in poslovanje zavoda.

K statutu zavoda da soglasje Vlada Republike Slovenije.

Prijave in uradne evidence

68. člen

Zavod vodi evidenco brezposelnih oseb, evidenco brezposelnih oseb, ki jim pravice po tem zakonu mirujejo, evidenco štipendistov po tem zakonu in evidenco brezposelnih oseb, ki so vključene v programe aktivne politike zaposlovanja ter evidenco oseb, prijavljenih pri zavodu na podlagi drugih zakonov (v nadaljnjem besedilu: evidence).

Zavod v evidenci oseb, prijavljenih pri zavodu na podlagi drugih zakonov, vodi osebe, ki se pri zavodu prijavijo zaradi uveljavljanja pravic na podlagi drugih zakonov in jih na podlagi zaposlitvenega načrta ni mogoče voditi v drugih evidencah po tem zakonu.

Zavod mora posredovati podatke iz evidence o brezposelnih osebah pooblaščenim organizacijam iz 6. člena tega zakona, ki so nujni zaradi posredovanja zaposlitve in dela, izdelave zaposlitvenega načrta ali vključitve v ukrepe aktivne politike zaposlovanja.

68.a člen

Podatki iz evidenc iz prejšnjega člena se smejo uporabljati samo za potrebe izvajanja nalog zavoda in pooblaščenih organizacij iz 6. člena tega zakona, za uveljavljanje pravic s področja socialne varnosti pri pristojnih institucijah ter za statistične ali znanstveno raziskovalne namene.

68.b člen

Evidence iz 68. člena tega zakona vsebujejo naslednje podatke:

- ime in priimek
- datum rojstva
- spol
- EMŠO
- davčna številka

- naslov prebivališča.

Poleg podatkov iz prejšnjega odstavka vsebujejo posamezne evidence še naslednje podatke:

Evidenca brezposelnih oseb:

- številko hranilne knjižice oziroma tekočega računa oziroma transakcijskega računa
- o prijavi in pričetku vodenja v evidenci
- o prenehanju vodenja v evidenci
- o razlogu prenehanja vodenja v evidenci
- o izobrazbi, dodatnih znanjih in usposobljenosti
- o delovnih izkušnjah
- o delazmožnosti
- o omejitvah pri zaposlovanju
- o javljanju na zavodu, napotitvah, izpolnjevanju drugih obveznosti osebe
- o pravicah iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti
- o aktivnostih, ki se izvajajo pri pooblaščenih organizacijah
- o terjatvah vračil in načinu vračanja neupravičeno izplačanih sredstev
- o vračanju neupravičeno izplačanih sredstev
- o pritožbah.

Evidenca oseb, prijavljenih pri zavodu na podlagi drugih zakonov:

- o prijavi in pričetku vodenja v evidenci
- o razlogu vodenja v evidenci
- o prenehanju vodenja v evidenci
- o razlogu prenehanja vodenja v evidenci.

Evidenca brezposelnih oseb, ki jim pravice po tem zakonu mirujejo:

- številko hranilne knjižice oziroma tekočega računa oziroma transakcijskega računa
- o prijavi in pričetku vodenja v evidenci
- o razlogih za mirovanje in času trajanja mirovanja pravic
- o vrsti pravice, ki miruje
- o prenehanju vodenja v evidenci
- o razlogu prenehanja vodenja v evidenci.

Evidenca štipendistov:

- številko hranilne knjižice oziroma tekočega računa oziroma transakcijskega računa
- o prijavi in pričetku vodenja v evidenci
- o vrsti štipendije
- o statusu štipendista (vajenec, dijak, študent)
- o socialno-ekonomskem položaju štipendista in njegove družine
- o šolanju in uspehu šolanja štipendista
- o izkazanem javno priznanem dosežku Zoisovega štipendista
- o izplačevanju štipendij in dodatkov
- o vzroku mirovanja izplačevanja štipendije zaradi neizpolnjevanja pogojev
- o vzroku in datumu prenehanja vodenja evidence
- o rezultatih preizkusov sposobnosti in nadarjenosti Zoisovega štipendista

- o terjatvah vračil in načinu vračanja neupravičeno izplačanih štipendij
- o vračanju neupravičeno izplačanih štipendij
- o pritožbah.

Evidenca brezposelnih oseb, vključenih v programe aktivne politike zaposlovanja:

- številko hranilne knjižice oziroma tekočega računa oziroma transakcijskega računa,
- o statusu osebe ob vključitvi v program
- o pričetku in prenehanju vključitve v program
- o razlogu prenehanja vodenja v evidenci
- o razlogu za mirovanje in času mirovanja v evidenci
- o vrsti programa aktivne politike zaposlovanja, v katerega je oseba vključena skladno s pravilnikom, ki predpisuje izvajanje programov aktivne politike zaposlovanja
- o izvajalcu programa aktivne politike zaposlovanja
- o izpolnjevanju pogodbenih obveznosti
- o finančnih sredstvih, porabljenih za izvajanje programa
- o zaključku in uspešnosti zaključka programa aktivne politike zaposlovanja
- o terjatvah vračil in načinu vračanja neupravičeno izplačanih sredstev
- o vračanju neupravičeno izplačanih sredstev
- o pritožbah.

68.c člen

Po prenehanju vodenja posameznika v evidenci se osebni podatki shranjujejo in uporabljajo le toliko časa, dokler je to potrebno za doseg namena, zaradi katerega so se obdelovali. Za posamezno evidenco je čas hranjenja od pet do petdeset let, odvisno od namenov za katere se evidence shranjujejo in uporabljajo.

69. člen

Brezposelna oseba se prijavi na območni enoti, ki je pristojna po kraju njegovega stalnega bivališča. Brezposelna oseba, ki ji je prenehalo delovno razmerje, pa se lahko prijavi tudi po sedežu organizacije oziroma poslovne enote ali delodajalca, kjer ji je prenehalo delovno razmerje. Tujec se lahko prijavi kot brezposelna oseba, če ima osebno delovno dovoljenje.

70. člen

Zavod preneha voditi evidenco brezposelnih oseb, če brezposelna oseba:

- ni več brezposelna oseba
- se sama odjavi iz evidence brezposelnih oseb
- odkloni vključitev ali krši obveznosti, sprejete s pogodbo o vključitvi v program aktivne politike zaposlovanja
- odkloni ustrezno zaposlitev ali s svojim ravnanjem povzroči odklonitev zaposlitve s strani delodajalca ali odkloni ustrezno začasno ali občasno plačano delo
- ni dala resničnih podatkov o izpolnjevanju pogojev za pridobitev statusa brezposelne osebe

- izpolni pogoje za pridobitev pokojnine za najnižjo zavarovalno dobo po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- postane začasno ali trajno nezaposljiva, kar se ugotovi z zaposlitvenim načrtom
- nastopi prestajanje zaporne kazni šest ali več mesecev
- ni na razpolago za zaposlitev
- dela ali je zaposlena na črno
- ni aktivni iskalec zaposlitve.

V primerih iz tretje, četrte, pete, devete in desete alineje prejšnjega odstavka, se brezposelna oseba šest mesecev po prenehanju vodenja v evidenci brezposelnih oseb ne more ponovno prijaviti na zavodu.

71. člen

Črtan (Uradni list RS, št. 69-3370/1998)

(glej opombo (11))

(Zavod vodi evidenco o učencih oziroma dijakih osnovnih in srednjih šol.

Šole iz prejšnjega odstavka morajo zavodu posredovati podatke o vpisanih učencih oziroma dijakih in njihovem napredovanju.

Osebnostne podatke iz evidence iz prvega odstavka tega člena sme zavod uporabljati samo za potrebe poklicnega usmerjanja.)

72. člen

Minister, pristojen za delo, predpiše vsebino in način vodenja evidenc iz 68. člena tega zakona.

X. KAZENSKI DOLOČBI

73. člen

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizacija ali delodajalec, ki opravlja strokovne naloge posredovanja dela brez pooblastila ministrstva, pristojnega za delo (6. člen).

Z denarno kaznijo najmanj 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba v organizaciji oziroma pri delodajalcu, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

74. člen

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizacija, ki posreduje zaposlitev ali delo v tujini ter organizacija in posameznik, ki objavi ponudbo za zaposlitev in delo v tujini brez posredovanja zavoda (7. člen).

Z denarno kaznijo najmanj 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba v organizaciji oziroma pri delodajalcu, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

75. člen

Z denarno kaznijo najmanj 100.000 tolarjev se kaznuje organizacija ali delodajalec, ki zahteva plačilo za posredovanje dela ali posredovanje zaposlitve od iskalca dela oziroma zaposlitve (8. člen). Z denarno kaznijo najmanj 10.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba v organizaciji oziroma pri delodajalcu, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

76. člen

Z denarno kaznijo najmanj 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek organizacija oziroma delodajalec, ki zavodu v predpisanih rokih ne posreduje podatkov iz 9. člena in predvidenih letnih potreb in podatkov iz 10. člena tega zakona.

Z denarno kaznijo najmanj 5.000 tolarjev se kaznuje za prekršek odgovorna oseba v organizaciji oziroma pri delodajalcu, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

77. člen

Republiški zavod za zaposlovanje začne z delom kot javni zavod po tem zakonu 1.1.1992.

Do začetka dela Republiškega zavoda za zaposlovanje kot javnega zavoda opravlja naloge po tem zakonu Republiški zavod za zaposlovanje kot organ v sestavi Republiškega sekretariata za delo.

Republiški zavod za zaposlovanje kot organ v sestavi Republiškega sekretariata za delo preneha 31.12.1991.

78. člen

Zavarovancem, ki na dan uveljavitve tega zakona uresničujejo pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, se te pravice zagotavljajo v obsegu in trajanju po predpisih, ki so za njih ugodnejši.

Štipendistom, ki so do dneva uveljavitve tega zakona prejeli štipendije iz sklada za štipendiranje mladih delavcev, se te pravice zagotavljajo do izteka štipendijskih pogodb.

79. člen

Do uveljavitve sprememb in dopolnitev zakona o družbenem varstvu otrok se denarno nadomestilo ženskam, ki jim je prenehalo delovno razmerje v času nosečnosti ali v času porodniškega dopusta in upravičencem do dopusta za nego in varstvo otroka, izplačuje tudi po preteku časa iz 25. člena tega zakona in sicer do poroda in po porodu toliko časa, kolikor traja ta dopust.

80. člen

Ministrstvo, pristojno za delo, izda predpise iz 6., 13., 15., 16., 32., 51., 59. in 72. člena tega zakona najkasneje v roku petih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

81. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati:

1. zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list SRS, št. 18/74, 14/77, 8/78 - prečiščeno besedilo, 27/82 in 48/87)
2. zakon o kriterijih in načinu sofinanciranja uresničevanja pravic presežkov delavcev (Uradni list RS, št. 30/90).

82. člen

Ta zakon začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Uradni list RS, št. 69-3370/1998

(glej opombo (11))

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

60. člen

Postopek za uveljavitev pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti, ki ga je zavarovanec pričel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

61. člen

Zavarovanec, ki je uveljavil pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti do uveljavitve tega zakona, zadrži te pravice v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona. Zavarovanec iz prejšnjega odstavka, uresničuje pravice ob pogojih in na način, ki velja za brezposelne osebe po tem zakonu.

Zavarovanec, ki je uveljavil denarno nadomestilo v skladu s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, uveljavi pravico do denarne pomoči v skladu s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Zavarovanec, katerega sklep o prenehanju delovnega razmerja po drugem odstavku 36.d člena zakona o delovnih razmerjih je postal dokončen do uveljavitve tega zakona, ima pravico do denarnega nadomestila po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

62. člen

Brezposelna oseba po tem zakonu se šteje za iskalca zaposlitve v smislu pete alineje 24. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94 in 7/96).

63. člen

Minister, pristojen za delo, izda podzakonske akte iz tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Do sprejema podzakonskega akta iz tega zakona, se uporablja pravilnik o štipendiranju (Uradni list RS, št. 29/93, 64/93, 64/94, 69/94, 33/95, 38/96 in 39/97).

Zavod mora uvesti nadzor iz 45.c člena v enem mesecu od uveljavitve podzakonskega predpisa iz 45.f člena tega zakona.

Zavod ali druge pooblaščen organizacije izdelajo zaposlitveni načrt za brezposelne osebe, ki imajo ta status ob uveljavitvi tega zakona, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Direktor zavoda predpiše vsebino, pogoje in način opravljanja strokovnega izpita iz 66.a člena tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Delavci, ki so opravljali naloge na področju zaposlovanja, zavarovanja za primer brezposelnosti, izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja in štipendiranja pred uveljavitvijo tega zakona, morajo opraviti strokovni izpit iz 66.a člena tega zakona do 31. 12. 1999.

Javna dela se pričnejo izvajati po tem zakonu v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Zavod sprejme nov statut v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

64. člen

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati zakon o pogojih za refundiranje prispevkov, ki jih plačujejo delodajalci za socialno zavarovanje (Uradni list RS, št. 18/94 in 37/95).

65. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(Objavljeno 8. 2. 1991)

(1) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS - stari, št. 10-407/1991), objavljen 14. 3. 1991, ki velja od 22. 3. 1991, določa tudi:

"9. člen

V zakonih, uredbah oziroma odlokih Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije in odlokih občinskih skupščin in skupščin posebnih družbenopolitičnih skupnosti se dinarski zneski, s katerimi je določena spodnja ali zgornja meja predpisane denarne kazni za prekršek, zvišajo za 2-krat."

(2) Popravek zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS - stari, št. 17-1/1991), objavljen 19. 4. 1991.

(3) Zakon o uporabi denarne enote Republike Slovenije (Uradni list RS/I, št. 17-599/1991), objavljen 8. 10. 1991, velja od 8. 10. 1991.

(4) Zakon o spremembi in dopolnitvi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 12- 672/1992), objavljen 13. 3. 1992, ki velja od 28. 3. 1992, določa tudi:

"1. člen

V zakonu o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91) se drugi odstavek 56. člena zakona spremeni tako, da se glasi:

"Pravico do republiške štipendije lahko uveljavljajo:

- učenci in študentje, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju tekočega leta ne presega 80% zjamčenega osebnega dohodka po zakonu
- učenci in študentje, ki se šolajo v kraju izven stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju tekočega leta ne presega 110% zjamčenega osebnega dohodka po zakonu in redno izpolnjujejo učne oziroma študijske obveznosti."

2. člen

Določbe prejšnjega člena se uporabljajo tudi za učence in študente, vpisane v šolskem letu 1991/92."

(5) Zakon o usklajevanju pokojnin in denarnih nadomestil za primer brezposelnosti v letu 1993 (Uradni list RS, št. 12- 493/1993), objavljen 5. 3. 1993, ki velja od 6. 3. 1993, določa tudi:

"1. člen

Ne glede na določbo 160. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92) in prvega stavka 24. člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91 in 12/92) se v obdobju od 1. aprila 1993 do 31. decembra 1993 pokojnine in druge dajatve iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki se usklajujejo na enak način kot pokojnine, ter denarna nadomestila za primer brezposelnosti, usklajujejo skladno s tem zakonom."

(6) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 13-587/1993), objavljen 12. 3. 1993, ki velja od 27. 3. 1993, določa tudi:

"24. člen

V zakonih, uredbah in odlokih Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije oziroma Vlade Republike Slovenije in v odlokih občinskih skupščin in skupščin posebnih družbenopolitičnih skupnosti se denarni zneski, s katerimi je določena spodnja ali zgornja meja predpisane denarne kazni za prekršek ali znesek denarne kazni, ki se izterja takoj na kraju prekrška (241. člen zakona o prekrških):

- zvišajo za 3-krat, če so bile uveljavljene pred 22. 3. 1991;"

(7) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 71- 2575/1993, objavljen 30. 12. 1993, ki velja od 14. 1. 1994, določa tudi:

"29. člen

Zavarovancem, ki na dan uveljavitve tega zakona uresničujejo pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti, se te pravice zagotavljajo v obsegu in trajanju, skladno s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Ne glede na določilo prejšnjega odstavka se zavarovancu:

- ukine pravica do denarne pomoči, če zavod v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona po uradni dolžnosti ob preverjanju ugotovi, da zavarovanec ne izpolnjuje pogojev iz 35. člena tega zakona

- preneha izplačevati denarno nadomestilo oziroma denarno pomoč iz razlogov navedenih v 33.a in 37. členu tega zakona.

30. člen

Organizacije in delodajalci, pri katerih delavci na dan uveljavitve tega zakona opravljajo delo po pogodbi o delu ali avtorski pogodbi morajo v roku 15 dni po njegovi uveljavitvi posredovati zavodu pogodbe skladno z 9. členom tega zakona.

31. člen

Ne glede na določbo 56. člena tega zakona lahko uveljavijo v šolskem letu 1993/94 pravico do republiške štipendije učenci in študenti, vpisani v tem letu, ki se šolajo v kraju stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člana v drugem trimesečju leta 1993 ne presega 100% zjamčene plače po zakonu, ter učenci in študenti, ki se šolajo v kraju izven stalnega bivališča in katerih dohodek na družinskega člana ne presega 130% zjamčene plače po zakonu, če redno izpolnjujejo učne oziroma študijske obveznosti.

32. člen

Zavod določi pogoje za pridobitev pravic, obseg pravic ter obveznosti iz prostovoljnega zavarovanja najkasneje do 31. 3. 1994."

(8) Popravek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 2-3/1994), objavljen 14. 1. 1994

(9) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 38-1522/1994), objavljen 30. 6. 1994, ki velja od 15. 7. 1994, določa tudi:

"7. člen

Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za uveljavljanje pravice do republiške štipendije za šolsko leto 1994/95."

(10) Odločba o ugotovitvi neskladnosti tretjega odstavka 15. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, št. U-I-343/94 z dne 27.11.1997 (Uradni list RS, št. 80-3768/1997), objavljena 18.12.1997, ki velja od 19.12.1997, določa:

"1. Določba tretjega odstavka 15. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 12/92, 71/93 in 38/94) je v neskladju z ustavo.

2. Državni zbor je dolžan ugotovljeno neskladnost z ustavo odpraviti v roku enega leta."

(11) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (ZZZPB-D) (Uradni list RS, št. 69-3370/1998), objavljen 9. 10. 1998, ki velja od 24. 10. 1998, določa tudi:

"PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

60. člen

Postopek za uveljavitev pravic iz zavarovanja za primer brezposelnosti, ki ga je zavarovanec pričel pred uveljavitvijo tega zakona, se dokonča po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

61. člen

Zavarovanec, ki je uveljavil pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti do uveljavitve tega zakona, zadrži te pravice v obsegu in trajanju, kot je veljalo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Zavarovanec iz prejšnjega odstavka, uresničuje pravice ob pogojih in na način, ki velja za brezposelne osebe po tem zakonu.

Zavarovanec, ki je uveljavil denarno nadomestilo v skladu s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, uveljavi pravico do denarne pomoči v skladu s predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Zavarovanec, katerega sklep o prenehanju delovnega razmerja po drugem odstavku 36.d člena zakona o delovnih razmerjih je postal dokončen do uveljavitve tega zakona, ima pravico do denarnega nadomestila po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

62. člen

Brezposelna oseba po tem zakonu se šteje za iskalca zaposlitve v smislu pete alineje 24. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 12/92, 5/94 in 7/96).

63. člen

Minister, pristojen za delo, izda podzakonske akte iz tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Do sprejema podzakonskega akta iz tega zakona, se uporablja pravilnik o štipendiranju (Uradni list RS, št. 29/93, 64/93, 64/94, 69/94, 33/95, 38/96 in 39/97).

Zavod mora uvesti nadzor iz 45.c člena v enem mesecu od uveljavitve podzakonskega predpisa iz 45.f člena tega zakona.

Zavod ali druge pooblaščen organizacije izdelajo zaposlitveni načrt za brezposelne osebe, ki imajo ta status ob uveljavitvi tega zakona, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Direktor zavoda predpiše vsebino, pogoje in način opravljanja strokovnega izpita iz 66.a člena tega zakona v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Delavci, ki so opravljali naloge na področju zaposlovanja, zavarovanja za primer brezposelnosti, izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja in štipendiranja pred uveljavitvijo tega zakona, morajo opraviti strokovni izpit iz 66.a člena tega zakona do 31. 12. 1999.

Javna dela se pričnejo izvajati po tem zakonu v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Zavod sprejme nov statut v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona.

64. člen

Z uveljavitvijo tega zakona preneha veljati zakon o pogojih za refundiranje prispevkov, ki jih plačujejo delodajalci za socialno zavarovanje (Uradni list RS, št. 18/94 in 37/95).

65. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije."

(12) Sklep o uskladitvi zneska delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug in o uskladitvi vrednosti premoženja za leto 2000 (Uradni list RS, št. 65-3050/2000), objavljen 21. 7. 2000, ki velja od 22. 7. 2000, določa tudi:

"I

Znesek delnic oziroma kapitalskih deležev gospodarskih družb ali zadrug iz šestega odstavka 35.a člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (v nadaljevanju: zakon) se uskladi s povprečno letno stopnjo inflacije, ki je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 3/00) v letu 1999 znašala 6,1%.

II

Ob upoštevanju povprečne letne stopnje inflacije iz prejšnje točke znaša vrednost premoženja iz petega odstavka 35.a člena zakona 3.819.600 SIT, vrednost premoženja iz šestega odstavka 35.a člena zakona pa znaša 2.122.000 SIT."

(13) Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih (ZSDP) (Uradni list RS, št. 97-4794/2001), objavljen 4. 12. 2001, ki velja od 19. 12. 2001 in se uporablja od 1. 1. 2002, določa tudi:

"126. člen
(prenehanje veljavnosti podzakonskih predpisov)

...

S tem zakonom se pojem "prispevek za porodniško varstvo", ki je določen v posameznih zakonih in podzakonskih predpisih nadomešča s pojmom "prispevek za starševsko varstvo"."

(14) Zakon o delovnih razmerjih (ZDR) (Uradni list RS, št. 42-2006/2002), objavljen 15. 5. 2002, ki velja od 1. 1. 2003, določa tudi:

"242. člen
(zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti)

Do uskladitve določb 19. člena zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91, 12/92, 71/93, 2/94, 38/94 in 69/98) s tem zakonom, pravice do denarnega nadomestila ne more uveljaviti tudi zavarovanec, ki mu je prenehala pogodba o zaposlitvi v primerih iz:

- petega odstavka 73. člena tega zakona
- 79. člena tega zakona
- prvega odstavka 81. člena tega zakona
- tretje alineje prvega odstavka 88. člena tega zakona
- 90. člena tega zakona, če delavec ni sprejel predloga za sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za delovni čas enakovreden prejšnji zaposlitvi ter ustrezno ali primerno delo
- 94. člena tega zakona za obdobje, za katerega se je z delodajalcem dogovoril za odškodnino namesto odpovednega roka,
- 111. člena tega zakona
- 118. člena tega zakona, če delavec ne želi nadaljevanja delovnega razmerja, ter
- v primerih odpovedi pogodbe o zaposlitvi v nasprotju z 89., 113., 115., 116. in 117. členom tega zakona, če delavec ni zahteval arbitražne odločitve ali sodnega varstva."

(15) Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (ZZZPB-E) (Uradni list RS, št. 67-3229/2002), objavljen 26.7.2002, ki velja od 10.8.2002, določa tudi:

"13. člen

Minister, pristojen za delo, uskladi podzakonske predpise, izdane na podlagi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

14. člen

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje uskladi evidence, ki jih vodi na podlagi zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, oziroma jih vzpostavi v skladu z določbami tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

15. člen

Določba 3. člena tega zakona se začne uporabljati z dnem polnopravnega članstva Republike Slovenije v Evropski uniji in po načelu vzajemnosti uveljavljenega prostega pretoka delavcev v državah članicah Evropske unije."

Opomba: določba 3. člena sprememb in dopolnitev dodaja v zakon nov 4.c člen
